

వెనుకటి రోజులను మరల సరణకు తెచ్చుట

గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన ప్రధానవ్యాసము

ఇటీవల పూనానగరమునందు శ్రీయుత వి. బి. హో-
లికరుగారికిని, శ్రీయుత శంకరరావు దేవుగారికిని 124 వీ సె-
క్షనుప్రకారము చెరి రెండేండ్లు కలిసికొని జేయబడినది. రాజా-
పై యాద్యమును ప్రకటించుట (121 సెక్షను) (బిటిఘ (ప్రభుత్వ
ముపైని ప్రజలకు ద్వేషమును కలిగించుట (124 వీ సెక్షను)
అను నీ రెండువిధములను సేరములను వారిపైని మోపుబడినది.
స్వరాజ్యపరికరము సంపాదకడగు శ్రీయుత శంకరరావుదేవుగా-
రి వ్యాసమును వ్రాసిరి. ఆ పరికరము హోలికరుగారు ప్రకా-
శముగా ఆ వ్యాసము నెకలను సీర్వాడిలు కొద్దులా దాఖలు
చేసిరి. దాని నింకను సరసముగా వ్రాయుట కవకాశముకలదు
గాని అందు అసత్యములగు విషయములు వ్రాయబడినవి తెలు-
పుటమూత్ర మెట్టి యవకాశమున లేదు.

దాదాసాహెబు కరండికరుగారు మున్నగు వ్యాస
వాదులు ముద్దాయిల పక్షమున ఉచితముగా
వాదించెదమని తెలిపినను ముద్దాయిలు వ్యాసవాదుల సహాయ
ము నపేక్షించి వాదించుట కంగీకరింపలేదు. ఇప్పుడు వ్యాస
వాదులసహాయము నందియు స్వీకరించుచునేయున్నారు. అ-
టుల స్వీకరించినవారిని దేశీయులు నీచముగా నెంతమాత్రమును
చూచుటలేదు అని విశ్రుతంతుండి యెన్నివిధముల బోధించి
ననుగూడ అసహనవాదులగు నీ ముద్దాయిలు యెంతమాత్రమును
సమ్మతించలేదు. ఇతరు లేమిచేసినను సరే మేము అసహాయో-
ద్యమనిధాంతమున నమ్ముచున్నాము. కావున మాతాత్మిక లాభ
మునుకొని యొసంగబడిన సలహాలను మే మంగీకరింపకలము
అని వారు నిష్కర్షగా తెలిపిరి. శ్రీయుత శంకరరావు దేవుగా-
రిని యెరవాడ చెరసాలలో నేనెరుగుదును. శంకరరావుగారును
దస్త్రసేనాగారును అపుడా చెరసాలలో కలిసెదమని నుపవాసదీక్షను
బూనిరి. దానిని వారిచే మాన్పించుట శాకపుడు చాల కష్టమై-
నది. ఈ విశ్రుతిరువును తన నియమములు నిపు డెంత
పట్టుదురో నిలుపుకొనగలిగినందులకు వారిని నేను మహాపూ-
ర్వకముగా నభినందించుచున్నాను. ఇట్టివారే స్వరాజ్యమును
సమకూర్చుటకు ప్రధానులని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. వీ-
రిపు డెటుల పరమపరిత్రమగునీతిని స్వార్థత్యాగమొనరించుటచే
స్వరాజ్యమును కొంతదేరువకు లేగలిగినవారైరి. ఒక జాతియొ-
క్క అభివృద్ధికొనసాగుటకు యెవరో కొందరియు స్వార్థత్యాగ
మొనరించినంతమాత్రమున నెట్టి ప్రయోజనమును కలుగదుగాన
నిట్టిత్యాగ మనవసరమని యెవరను భావింపగూడదు. ఇట్టి
పరిత్రమక త్యాగములనునే చివరకు ఘము చేకూరును. ఇట్టి
త్యాగములనునే స్వరాజ్యమునకు స్థిరముగుఱువాది యేర్పడును.

ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వపద్ధతిపై ప్రజలకు అయిష్టమును
కలిగించుటకే యీ వ్యాసము వ్రాయబడిన మాట నిశ్చయము.
అట్టి అయిష్టమును కలిగించుట జాతీయవాదుల కందరికిని
ప్రధానకర్తవ్యమై యున్నది.
కాంగ్రెసులగువారిందరును ఈ ప్రభుత్వపద్ధతికి స్పష్టముగా
ద్వేషులనియే నేను నమ్మెదను. వ్యక్తులతో మాకెట్టి విరోధ
మును లేదుగాని మేము స్వరాజ్యమును జడయ నర్హుల మగుచో
సక్రమములను కొంతయెంతములనుగు సకల సాధనముల నుప-
యోగించి యిప్పుడున్న ప్రభుత్వపద్ధతిని రూపుమాపక తప్పదు.
ఇటీవల వైమును సంఘమునుగూర్చి భారతీకాపసభలో జరిగిన
చర్చ అయిష్టమును కలిగించుటకు గుణపాతముగా నున్నది. ఈ
తీర్మానమును అన్ని పక్షములవారును ఆమోదించి కాశ్వతముగు
క్రీర్తిని గడింపగలిగిరి. అయిష్టమును కలిగించునట్టి యీ తీర్మా-
నమున కనుకూలముగా ఓటుగిచ్చుటకు సింధురాష్ట్రమునందీ
దిల్లీ నగరమునకు జబ్బిల్లితిలోనుండియు ప్రయాణము చేయుట
వలన వీ హరిశ్చంద్ర విష్ణుదాసుగారు దేశమాతకు ఆత్మబలినిగూడ
నొసంగి మహానీతికావ్యము గావించిరి. అయిష్టమును కలిగి-
ంచుటకు శంకరరావుగారు వ్రాసిన వ్యాసముకంటెను తీవ్రముగా
వ్రాయబడిన వ్యాసములను మనము ప్రతిదినమును చూచుచునే
యున్నాము. "హిందువులునుగూడ మహమ్మదీయులునుగూడ
మన దేశమును దాస్యమునకు పాలరచుచున్న యాదౌరతనము
వారి సహాయమును తిరస్కరింపవలెను. తమగో బోరాడుట
తప్పనిసరియగుచో గౌరవముగను వ్యాసముగను నిష్కలపటము
గను హోరాదుటయే మంచిది అని శంకరరావు గారు
వ్రాసిరి. నే నా వ్యాసమును చాల సారులు
ప్రచుర చేసితిని. ఆభావనే నేనుగూడ నుపయోగింపక పో-
యినను ఆ యుక్తులను నే నుపయోగించుట కెట్టి ఆక్షేపణయు
ను నాకు కనబడలేదు. ద్వేషముగల విమర్శగూడ మహాభారత

కుష్ఠ రోగులకు వర ప్రసాదము

మీ వ్యాధి యెట్టిదైనను నివర్తి చేయు శక్తికల తామ్రకాళక, అగ్రక, స్వర్ణ, భస్మంబులు మొదలైనవి, నె-
క్కు-కాలముగా శ్రమపడి ఆశీకమహాత్ముల అనుగ్రహముబడసి ముప్పును సంపాదించి తయారుచేయబడిన ఇవ్వోమధ-
ములు, 28 సంవత్సరముల కాలముగా ననుభవముకలదై పెక్కునోళ్లచే గొనియాడబడుచున్నవి.

గ్రంధి, మేహములు, కుష్ఠము.

తామ్రభస్మము:—జ్వరములు, జన్మి, దోషములు, వాయువులు, మేహములు, కుష్ఠములు, కూలలు, గ్రంధి,
తిమ్మెరలు, గుల్మములు, దగ్గులు, తుయలు, ఉబ్బసములు, దుష్ప్రేములు, కంఠమాలలు, గ్రహాణి, విషనీన, ఎక్కిర్లు,
పగుళ్లు, వణములు, తెలుపు, మేహఉడుకు, తిండిమేహము, మూత్రవ్యాధులు మొదలగు వాటిని ఖండించుట ఇందు
సంభిదము లేదు. 100 దినములకు కావలసిన తామ్రభస్మము రు 100-0-0 లు, 50 దినములకు కావలసినది రు 50-0-0

ధాతుపుష్టికి స్వర్ణభస్మము, నరసింహలేహ్యమే

యీ ఔషధము ధాతువును వృద్ధిపఱచుటయందు అసారక క్రికలది. అనుభవజ్ఞులు, వేదశేలు కొనియాడు
చున్నాడు. యాభిసక్తులను మూత్రవ్యాధులు, గుల్మములు, తుయలు, దగ్గులు, అతిక్ష్మమమిదశ్వాసవిదుముట, కళ్ళె,
కఫము, కుష్ఠము, కూలలు, గ్రంధి, కరిమేహము, మూత్రవ్యాధి, పవిత్రము, తెలుపు, మేహఉడుకు మొదలగు వ్యాధు-
లను పాఞ్చోలి రక్తమును వృద్ధిపరచి, శరీరమునకు నూత్నిజాతియును యిచ్చును. స్వర్ణభస్మము 100 రోజులకు రు 85 లు,
50 రోజులకు రు 20-0-0 లు.

అన్ని దగ్గులకు

తాళకభస్మము:—చాలాకాలముగా యంటువును 8 విధములైన నీ ఉబ్బసములు, తుయలు, దగ్గులు, కష్ట-
ముగా శ్వాసవిడుముట, కళ్ళె, కపముకట్టుట, పీనసము, మొదలగునవి అయినను తాళకముచే వెంటనే నివర్తి అగును.
20 రోజులకు కావలసిన అవుషధము రు 20-0-0 లు.

అతి మూత్రములకు.

అగ్రకసింహారము:—అతిమూత్రమును ఖండించును, దాహమును తగ్గించును, మూత్రముందు చక్కెరను తగ్గిం-
చును, శరీరము తెలుపువారి యుండుటను నివర్తిచేయును. ఏనుడుచే తీరనివ్యాధులు యీ ఔషధముచే కుదురునని
మీక ఆశ్చర్యము కలుగజేయును. యంతవరకును యిట్టి ఔషధమును వెల్లడిచేసినవారులే. 40 రోజులకు రు 40 లు.
యింకను పెక్కు అవుషధములు మాచేతయారుచేయబడుచున్నవి. ఆంగ్లవైద్యులచే నివారణ కాని రోగములు సైత
ము మాదివ్య అవుషధములచే కుదురునని గ్యారంటీ చేయగలము. వ్యాధులుకుదురవని మీరు భయపడనవసరము లేదు.
మా ఔషధములు ఎట్టివ్యాధులైనను ఖండితముగా నివర్తిచేసి ఆపరిమితమును సంతోషమును బొందిజేయుచున్నట్లు
వేదశేలు యోగ్యతాపత్రములను వివరియున్నవి వలయువారికి మాకేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

25-8-1908 సంవత్సరమున చెన్నపట్టణములో జరిగిన సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ కాన్ఫరెన్సులో
వైద్య ఆసిరియర్ అను విదమను, బంగారు పతకమును బొందియున్నాము.

వైద్య ఆసిరియర్.
ఆర్. యం. కె. వేలుస్వామి పిళ్ల,
సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ హాల్, పళనీ, 28, 29, బ్రాడ్యే, మద్రాస్.

1540

మానండి ఉదహరింపబడిన శ్లోకమును ఆక్రమముగా నిండింప
వచ్చును. పూర్వోత్తరపంథ్యులతోగూడ నా శ్లోకమును
చదివినచో దాని భావము స్పష్టముగా తెలియగలదు. మాకిప్పుడు
రాజా లేడు. వ్యాధికాస్త్రమును పరిత్రాణమును రక్షకము
గా ధరించి యిప్పుడు పరిపాలనమును జరుపుచున్నాడు. పరిపా-
లకులు పెక్కుమంది కలరు. వారు వచ్చుచుపోవుచు నుండురు.
పరిపాలనముమాత్రమే నిలచియుండును. ఈ పరిపాలనము కలు-
షితమును హరికరమును ఆత్మనినాశకము నగుటచే నెట్టి ఆపద
తన నెవడియక దీనిని రూపుమాపుటయే దేశీయులకు విధియై-
యున్నది. ఇందులకు శంకరరావుగారు మున్నగువారొనరింప
దలచిన త్యాగము వారి అసహాయాద్యమసిద్ధాంతమున కనుగు-
ముగానే యుండవలెను. నిజముగా వ్యాధి పరిపాలన
ము శరీరములలో అసహాయవాదులవసరమైనచో తమ ప్రా-
ణములనే అర్పించెదరు గాని పరిపాలకులు ఎంత అనుచితముగా
మెలంగినను ఎంత ప్రాణముగా పనిచేసిననుగూడ శాపరిపాల-
కుల ప్రాణముల నెంతమాత్రమును హరింపవలరు. అసహాయ
వాదు లొనరించిన స్వరాజ్యనిర్వచనము వలననే యీనిర్బంధ
ము వారికి ప్రాప్తింపు చున్నది. అట్టిచో నిర్దోషులగునట్టి
యీవ్యక్తుల యిద్దరిని ప్రత్యేకించి శిక్షించుటకు ఇది హింసించు
టయే యగునుగాని శిక్షించుట కాజాలదని గూడ నేను తలంచె-
దను. నాకెట్టి కారణమును కనబడదు. వీరి కారాగృహవాస
మున కర్హులగుచో లాలాజవతి రాయుగారు మున్నగు భారత
కాపసంఘసభ్యుల కందరికి కనీసపక్షము ప్రవాస శిక్ష
ప్రాన్నుపార్జేక్షము వైన విధింపవలసి యుండును. భారతకాప-
సభలో సభ్యులెటుల విమర్శించినను వారిపైనే కేసుచేయ వీలు
లేదు గాని యితరులు మాత్రములు
విమర్శింపగూడదని యందురేని యిట్టి అయి-
ష్టమును బుద్ధిపూర్వకముగా నిరంతరమును కలిగించు చుండు-
టలో నన్ను విమర్శింపగలవారు మరెవరునుగూడ నుండరు. ఇప్పు-
డున్న ప్రభుత్వపద్ధతిని రూపుమాపుటకు అందులకవసరమగు
నయిష్టమును దేశమునందంతటను అతి విస్తారముగా కలిగించుట
కును నేను నా సర్వావయవములను నిరంతరము వినియోగించు-
చునే యున్నాను. నా యోగ్యవ్యాసములను విడుటకు వచ్చునం-
త హెచ్చుమంది మరియెవరి యోగ్యవ్యాసములకును గూడరాదు.
దౌర్జన్యముపై నాధారపడి యితరదేశములవారి సొత్తును అపహ-
రించుటయందే నిమగ్నులైయున్న దౌరతనములనుండి విజముగు
నగునుగల్గిత వ్యాధియు: ధైర్యము మున్నగు వాని శాశించుట
అసంగతము." (ఎంగ్ల యిండియా 23-2-28.)

శ్రీరంగం దేవస్థానం. నోటీసు

యిందువల్ల సకలమైన జనులకు
తెలియపరచడ మేమనగా
శ్రీరంగక్షేత్రము నుంచి కొత్త శ్రీ వైష్ణ-
వులున్న యితర మనీష్యులున్న గ్రామాదులుకు
యాత్రగా వెళ్లి శ్రీరంగనామనికి శాశ్వత అర్చన
లున్న భోగములునున్న యెంచివెట్టుతామని ధన
వంతులువద్ద వైకము తీసికొని శ్రీరంగం దేవస్థాన
ములో చేర్పించుకుండా తామే స్వప్రయోజనము
చేసుకొని దేవస్థానమునకు నష్టము గలుగచేయు
చున్నారు. గనుక ధనవంతులు శ్రీరంగనాథునికి
అర్చనలుగాని భోగములుగాని చేయవలసి యుం-
డినయెడల వైకమును సమక్షముగా శ్రీరంగం దేవ-
స్థానం మ-హ-రా-శ్రీ ధర్మకర్తవారికి పంపవలసి
నదిగా తెలియపరచడమైనది. 4532

కే. కస్తూరి రంగఅయ్యంగార్
ధర్మకర్త, శ్రీరంగం దేవస్థానం, శ్రీరంగం.

కాశీ మజిలీకథలు

11 వ భాగము నుంచి కాశీములపై అచ్చు
పడియున్నది. వెల రు 1-12-0. 60 పొరములు.
ఇందు భోజరాజు, కాళిదాసు, ప్రహ్లాదాది మహాపు-
షులకథలు వ్రాయబడియున్నవి. ప్రహ్లాదుని రాజ్య
పాలనాపీ ఠేషములు మహాహరములు 1, 2, 5 భాగ
ములు ప్రతి 1కి రు 1-8-0 చొ॥ 3, 4, 6, 7, 8, 9
10, 11 భాగములు ప్రతి 1కి రు 1-12-0 అనుబం-
ధము 12 అణాలున్న వెలగలిగియున్నవి 12వ భా॥
అచ్చులో నున్నది. 4557
మధిర నుబ్బన్న దీక్షితకవి-రాజమండ్రి

యమ్. సి. సి. టెన్నిసు పందెములు

శుక్రవారము ఫలితములు

శుక్రవారము ఆడబడిన టెన్నిసు పందెములలో కొన్ని ముఖ్యమగు పోటీలు జరిగెను. సింగిల్సు పందెములందు బాలగోపాలన్ రామరెడ్డితో నాడిన యాట చాల శ్రద్ధతో పోడింపబడెను.

రామరెడ్డి యిదివరలో టెన్నిసులో నిపుణులని పేరొంది యుండినను బాలగోపాల్ ధాటికాగజాలకపోయిరి. పీరికి ఎడమచేతు బలహీనమగుటచే పీరి బలహీనతను గురించి బాలగోపాల్ తెలిపినట్లును ఒక్క యాటయైనను ప్రత్యర్థికి ఈకుండగల్గిరి.

ప్రసాదు చంద్రశేఖరను, వెంకట్రావు రామమూర్తిని సింగిల్సులలో పోటీచెట్టును ముల్లె ను కన్య హా ర్ థ్స్ ను నులభముగ నోడింక జాలిరి. శుక్రవారము నాటి ప్రందెములలో కెల్ల ను ఆశాభంగముగలిగించిన పందెము పి. వి. నుబ్బారావు, పార్థసారథిగార్లు, ఎల్లియట్ సింగ్స్ నులతో నోడిపోవుటయే. బందరు సోదరులు ప్రారంభమునందె యిట్ల ప జయముందె దరని ఎవ్వరును తలంచి యుండలేదు. కాని పీరి యాటచన్నపురి పోటీల యందు పాల్గొనుట కింకను కొంత యభివృద్ధిని గాంచవలెనని చెప్పుట యందు సత్యమును వచించుచున్నాను. శుక్రవారము నాటి యాటలో చిన్నాగారి సామర్థ్యమొకంత మరుగు పడియుండెను. సోదరు లిరువురును కలయిక తక్కువైనట్లు గన్పట్టెను. ఈసంవత్సరము డబ్బులు పందెములందు పశ్చిమ భారతదేశమందు ప్రఖ్యాతి వహించిన రాజా ఆయ్యర్ల చంద్రశేఖరతో గలసి పాల్గొనుట గమనింప దగిన విషయము.

ఫలితములు

పురుషుల సింగిల్సు

బాలగోపాల్ రామరెడ్డి నోడించెను. 6-8; 6-0.

ప్రసాదు చంద్రశేఖరను నోడించెను. 6-8; 6-3.

సింగిల్సులలో పిన్ చెట్టు నోడించెను. 6-4; 6-7; 6-8.

వెంకట్రావు రామరావు నోడించెను. 6-2; 9-7.

పురుషుల డబ్బులు

పి. వి. నుబ్బారావు, పార్థసారథిగార్లు ఎల్లియట్, పీరిగార్లు చే నోడింపబడిరి. 6-4; 8-6

రాజా ఆయ్యర్, చంద్రశేఖరగార్లు బ్యూ, పెర్నివర్ గార్లు నోడించిరి. 6-1; 6-2

లక్ష్మణ్, వెంకట్రామానుజులు, రామరెడ్డి, జగన్నాధరావుల నోడించిరి.

కమలాకరరావు విశ్వనాథగార్లు మలాన్, ముల్లెను గార్లు నోడించిరి. 8-6; 6-4

పి. రామమూర్తి, కె. జి. మిననగార్లు, కె. బ్రిడ్జిగార్లు నోడించిరి. 6-1; 6-8; 7-5

వెంకట్రావు, బాలగోపాలనులు కారికు బాన్స్ నుల నోడించిరి. 6-3; 6-2

ముల్లెనుగన్య హార్ థ్స్ నుల నోడించెను. 6-4; 6-2

బ్రిడ్జిపతి, హార్ థ్స్ నుల నోడించెను. 6-2; 6-4

అస్పృశ్యులమహాసభ నిజముగ అస్పృశ్యులదేనా?

దీర్ఘ, మార్చి 21-22 రాను సభాభ్యుదయము డెహరా దూను మునిసిపల్ సభ్యులను అను హిచారిలయినగాక హిందూసాను ప్రైమ్మప్రతికప యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—దీర్ఘ, యెం. సి. పాల్గొని ఆధ్యక్షతను జరిగిన అ. భా. నిమ్నబాతుల మహాసభ నిజముగ అస్పృశ్యులకు సంబంధించినదని నేననుకొనను. ప్రభుత్వమువారిచే కానకసభలకు నియమింపబడు సభ్యులు పనిమందిగూడి యీ సభకేసరి. ఇట్టి సభలు చేయకున్నచో వారి పని ఊడిపోవును.

తరుణము. మించిన దొరకము

శ్రీనివాసరావుతో మీరు పోల్చుమును పొందవలెనంటే మీగుమ్మములకు టికిల్సు వరంతాల్లు నువాసనయిచ్చు మా పట్టివేళ్ళ పాదలును విడవక ప్రలును ఉపయోగించుకొని పల్లదనమును పొందుదు. ధరలు వివరములకు యీ క్రింద ఆడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

కన్స్టన్ ప్రొడక్టు కంపెనీ,

సామర్లకోట M. S. M.

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వర్ణింపబడినవి. వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

(1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)

(2) ఇంతవరకు మరణమునైనా, మరణింపజేసినట్టిగాని క్షయము లేకపోవుట.

(3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 80% భిమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అగును. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిమొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్టేట్సుమన్ పత్రిక)

పలుకబడిగల యేజంటు, జీతముమీదను కమిషన్ మీదను కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

కాలమునకు తగిన గ్రంథము!

నాయకానాయకులు కొనియాడునట్టి గ్రంథము!

గృహస్థాశ్రమ రహస్యములు వెల. 1-8-0.

ఇందు లజ్జ, శ్రమ, మోహము, వివాహము, మానవ జీవితముదలి వింతలున్న పేకమువూర్త మందలి విజయము, దంపతుల సంఘము, గర్భ, తాండ్రము ముందు వెలకలంగల విశేష విషయములు, యిచ్చాకు గుణముగా సంలాసమును పొందు విధము, శ్రీమత్సంకల్పలోకేశ్వరు గొడ్డలతనము గర్భధారణము లేవనెట్టుకు మార్గములు మున్నగాగల ఆపూర్వ విషయము లనేకములు విమలముగ వర్ణించి నులభింపజేసినట్టి నాయకబడి యొన్నవి. మావద్ద స్వల్పప్రతులే యొన్నవి కనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి వ్రాసి తెచ్చుకొనింకండి.

రెండవ ప్రతు రెక్క-నారిగా కొనువారికి తపాలా ఖర్చులేదు.

వాసన్ పుస్తకశాల

244 టంకశాల వీధి, మదరాసు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుము.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడిచివచ్చునంతవరకు ఆలసించకుము వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అదిఅంత్యదశ యనిగ్రహింపుము

కామినియా ఆయిప్ రిజిస్టరు

ను నీటి నుండియే వాడుటారంభించును.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యావృతము

వెంట్రుకలను కాంక్షించునవగాను, చిట్టిసోపుట నిజముగానుండుటకుందే కట్టిపెట్టె వట్టుచున్నవారే; ముమ్మారు తక్కువకల నిగనిగించుచున్నవారు. వీరియందలభించు నీటి నుండియే వాడుటయు, తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ, రోగములనుగలగించు నో గమనింకము. కామినియా ఆయిప్ రిజిస్టరుకుట నెట్లు అభివృద్ధిచేయునో గుర్తించును. ప్రతిజిల్లాలోను, ప్రత్యేకముగ, పల్లెటూరులలోను గుర్తించును.

దేశాబావాదమునందరవద్ద, పరిమళద్రవ్యము, అమ్మకాములందరవద్ద, దొంగతనము, వివాహముల వల్ల కలగునట్లు, కామినియా ఆయిప్ యే ఆన చూడు ముట్టినాడు.

నీటి 1-1 రు 1-0-0 పోస్ట 0-0-0 (ప్రత్యేకం, సీసాల 8 కి రు 2-12-0) పోస్ట 0-0-0

ఓటో ది లె బ హే రు (రిజిస్టరు)

కొనుట మరువకుము.

మీడునువులమీదగాని, కేటు దమలమీదగాని రెండుమాడు ముక్కలు ఆటోధింబ హేరు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైర్ఘ్యపుష్పం పరిమళములను, వెనబల్లినట్లానర్చును. పెండ్లిపయియములందు బంధువులందరిని సంతోషపరుచుటకు, ఆటోధింబహేరు తప్ప మరెవరియూ కావరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని, దాని ఆధునికతమోము లనుభవించుము.

1/2 ఓన్సు ఓటోధింబహేరు	రు. 2-0-0
1/4 " " "	" 1-4-0
1 గ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనా సీసారెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సునాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామకీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

మద్రాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

కోయిలకుల్లవద్ద తుపాకుల గాల్పుట

జి. వారిసర్వోత్తమరావుగారు

(ప్రశ్న:—(ఎ) కోయిలకుల్లవద్ద తుపాకుల గాల్పుట న విషయముగూర్చి మొదటి విచారణ సలిపియుండిన జాయింట్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఆంధ్రమాలమున జరిగిన కేసులనుగూడ విచారణ చేసియుండిరా?

(బి) నేరస్థులెందరు? విచారణ గావించబడిన సాక్షులెందరు? సదరు కేసులను మొదటినుండి తుదివరకు తీర్పుచేయుటకు జాయింట్ మేజిస్ట్రేటుగారి కెన్ని దినముల లేక గంటలకాలము పట్టెను?

(సి) అల్లుడులు జరిగినతర్వాత యెంత కాలములో గా యీ కేసులు తీర్పుగావించబడినవి?

(డి) ఈ ప్రయోగించబడిన మందుగుండు అత్యధికముగా వని జాయింట్ మేజిస్ట్రేటుగారి రసియందలేదా?

(ఇ) పొలిసువారు స్వసంతృప్తికారము తుపాకీలను గాల్పుచి వాటినుండి పూర్వంక మొదలు గారు తమ మొదటి తిరివా రలానే చెప్పియుండుట నిజమేనా?

(ఎఫ్) జాయింట్ మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పునకు విరుద్ధముగా సబు యిన సైక్లొచర్యను కొనియాడుటలో ప్రభుత్వము వారు జిల్లా పోలీసు ను సూచించుచుండెంట్లు గారి యొక్కయు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారియొక్కయు బహిరంగాభిప్రాయమును అనగా అట్టిసి తిలో నట్టిచర్య దీసికొనబడగూడదు అను విషయము గూర్చి ప్రభుత్వము వారలాచించిరా?

(జి) ప్రజాశాంతియు నెలకొల్పి విషయము నిశ్చయించుటకు ప్రభుత్వము వారలాచించిరా?

(హెచ్) సబు యిన సైక్లొచర్య అట్టి బాధ్యతవహించి తుపాకుల కాల్పుటకు ఆర్డరు చేయుటకు ఆ సమయమున ఆసలములోనే యందునట్లుగా నెన్నడయినను రుజువుచేయబడినా?

(ఐ) తుపాకులు గాల్పుటన కొద్దిదినములలో జరుపబడెనని చెప్పబడిన కోయిలకుల్ల బహిరంగసభలో జరిగినవారెందరు?

వీరిలో సానిటోవోగలను గ్రామమున పలుకుచు యెందరుండిరి?

జవాబు:—(ఎ) మొదటివిచారణ నంద్యాల జాయింట్ మేజిస్ట్రేటుచే జరుపబడినది. కేసుల విచారణవిషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చెప్పబడిన 14-11-27 వ తేది గవర్న మెంటు ఆర్డరు 1180 నెం|| 2 వ సేగా చూడవలెను.

(బి) నేరస్థులు 26 నుడు. సాక్షులు 17 నుడు. విచారణ 29-7-27 న ప్రారంభించెను. 30-7-27 న ముగిసెను. నంద్యాల తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారిచే జరుపబడిన విచారణగూర్చి ప్రభుత్వము వారలాచించిరా?

(సి) అల్లుడులు 5-7-27 న జరిగెను. నంద్యాల జాయింట్ మేజిస్ట్రేటు తనచే విచారణచేయుటన కేసును 30-7-27 న తీర్పుచేసెను.

(డి) ఉపయోగించబడిన మందుగుండు అత్యధికముగావని యుండలేదు.

(ఇ) అవును. (ఎఫ్) అవును. (జి) క్రిమిలు ప్రాసీజరు కోడ్డు 1888 సె|| 5 వ చట్టములో 127 సెక్సు, 4 (సి) సెక్సును, చూడవలెను. (హెచ్) సబు యిన సైక్లొచర్య తుపాకుల గాల్పుటకు ఆర్డరువహించి కొందరు సాక్షులనుచ్చి. (ఐ) ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

ఖడ్గరు నిధికి గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థుల సహాయము

మార్కెట్ ప్రమోటా గారి (ప్రశ్న:—(ఎ) ఖడ్గరు నిధికి గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులు ద్రవ్యసహాయముచేయుట ప్రభుత్వమువారిచే ఏ ప్రయోగించిన విషయముగూర్చి అభిభావత తర్కా-కుళుము, లేక సంఘసభ్యులలో నొకరు, చేసియుండిన విన్నపమును ప్రభుత్వమువారు విచారించిరా? (బి) ఏమనివిన్నపించబడినది. (సి) సదరు విన్నపము విషయమున ప్రభుత్వము వారలు నిశ్చయించిరా?

జవాబు:—(ఎ) (బి) (సి) అట్టి సంఘము నుడిగాని అట్టిసభ్యులందఱుండిగాని ప్రభుత్వమువారికి విన్నప మేడియు చేరలేదు.

మద్రాసు కార్పొరేషను యెన్నికలు

బహుళ అసమ్మతి సయ్యదు గారు (ప్రశ్న (ఎ) 17-9-27, 18-9-27 తేదీలలో జరిగిన యెన్నికల సందర్భమున కమిషనుగారి ఆక్రమచర్యను గూర్చి అభ్యర్థననుడియు వోల్టేజుండియు ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వమువారికి చేరినవా?

(బి) చెప్పబడిన ఆక్రమచర్యగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణచేసిరా? సదరు ఫిర్యాదులపై నేనుయిన ఆర్డరులు నేయబడినవా?

వీటియొక్క నుగుణములను గురించి యిదివరకే అందరికిని వాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయమార కష్టారిమాత్రులను

Regd
adzeMark

తప్పించి, ఒకభాగా వాడిన మీర విక్రీలి తప్పించెదమని మా నిర్మితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక ఈ

మాత నమ్ముచున్న ప్రశంసాత్రయాలే ఇందుకు ప్రతీతిదర్శనము.

ఇది శీతలనకమ్మారి, కుంభమపువ్వు, అల్పాల్ప మెనకెడులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాక్రమంగా తయారు చేయబడినది. తంబూలుముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. తలనిధిజ్వరములు, దస్తులు, శీతలము, అశీర్షము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడినెము, ప్రక్కల తొడుపు, అగ్నిహూంద్యము, ములబద్ధము, బుసినానక మొదలగునాటికి ప్రజామందునవలె వనిచేయును. స్త్రీలు తనపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి అన్యులపక్షానము. 250-800 మాత్రముగల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పొట్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పొట్టుఖర్చు 6 చహా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ 5-8-0.

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, పొప్రేటరు.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెని, బెజవాడ ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు.

మోసములేదు.

మా ప్రదర్శనశాలలో కొత్తకమ్మగజాలు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్ళగొనులు, బంగారు, వెండిగొనులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు, ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు. ఛాదిమండికి, కొత్తమాదిరిలకు చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మా యుద్దేశ్యము.

4387

ప్రాప్తెటరు:—ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

(సి) ప్రభుత్వమువారు సదరు ఆర్డరులను సభయెదుట రెట్టెదరా?

(డి) సదరు యెన్నికల ఆక్రమచర్యగూర్చి విచారణసలు పుటకు ప్రభుత్వమువారు అధికారతర కమిటీయొకటి నియమించెదరా? అట్టియక్రమము లికముందు జరుగకుండుటకు తగుచర్య దీసికొనెదరా?

జవాబు:—(ఎ) 17-9-27 న 19 వ డివిజను యెన్నికల సందర్భమున ఒక యభ్యర్థియు కొందరు వోల్టరుకు కమిషనును మీదను పోలింగు అఫీసరుమీదను చేసిన ఫిర్యాదులు చేరినవి.

(బి) (సి) ఈ ఫిర్యాదులపై చర్యదీసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారములేదు.

(డి) నూచింపబడిన ప్రకారము కమిటీ నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారి వుద్దేశములేదు. ఎన్నికలకాదాల పరిష్కారమునకు నిబంధనలేర్పరచు విషయము అలాచనలోనున్నది.

లాకాలేజి లేటు ప్రిన్సిపాలుగారి యుపన్యాసము

ఎ. వి. కెట్టిగారి (ప్రశ్న:—ఎ. ఫిబ్రవరి 10 వ తేదిని లాకాలేజి లేటు ప్రిన్సిపాలు ఆర్డరుడేవునుగారు తమ వీడ్కోలుపు సందర్భమున నిచ్చిన యుపన్యాసమును ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?

బి. డేవినుగారి నూచన ప్రకారము లాకాలేజివందలి వివిధ కాఖులలో తగ్గింపులు చేయు విషయ మా లో చింపబడునా?

(సి) లాకాలేజి తరగతులలో విద్యార్థులసంఖ్య తక్కువ చేయు నూచన యేదయిన చేయబడినదా?

జవాబు:—ఎ. ప్రభుత్వమువారు సదరు ఉపన్యాసము చదివిరి.

(బి) వి. ఎల్. తరగతుల కోర్సులు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనల ననుసరించి యేర్పాటుచేయబడినవి. కోర్సులలో వార్షులు గావించు విషయము సదరు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క విచారణీయంకము.

(డి) లాకాలేజి వ్యవహార నిబంధనలలో 15 వ నిబంధన ప్రకారము తరగతులలో చేర్చుకోబడు విద్యార్థుల సంఖ్యకు పరిమితి నియమించబడదు. ఫలముయొక్కయు బోధకులయొక్కయు అవకాశమునుబట్టి సెలెక్షను కమిటీవారిచే విద్యార్థులు చేర్చుకోబడుదురు. సదరు నిబంధన మార్పుటకు ప్రస్తుత మెట్టి నూచనము గావించబడలేదు.

అఖిల భారత ప్రదర్శనమునకు స్పర్లొంకు భూమి అద్దె

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు

(ప్రశ్న:—ఎ. అఖిల భారత ప్రదర్శనమునకు స్పర్లొంకు

టాంకు యెంత అద్దెకు, యెన్ని దినములకు యివ్వబడినది?

బి. ప్రభుత్వమువారు తమ స్వంతవస్తు ప్రదర్శనమునకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పరచు కొనిరా? లేనిచో ప్రభుత్వమువారి చే నుపయోగించబడిన స్థలము చదరపు అడుగులలో నెంత? ఒక్కొక్కచదరపు అడుగునకు నియమించబడిన అద్దె యెంత? మొత్తము ఖర్చుయెంత?

సి. ప్రైవేటు సంఘములకు నియమించబడిన అద్దె చదరపు అడుగున కెంత?

డి. సాతు యిండియను యెథెలికు సంఘమునకు క్రిష్టము నువార ప్రదర్శనములకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతి సంవత్సరము చెల్లించుచున్న అద్దె యెంత?

జవాబు:—(ఎ) ఎన్నూరు ఆర్. ఎస్. నెం|| 449, 461/1 468/2, 465/2 భూములు సుమారు 180 యెకరములు నెలవకొంటికి రూ 100 అద్దె చొప్పున 29-2-28 తేదివరకు ఉపయోగించుటకు తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రభుత్వమువారు రధికారమిచ్చిరి. ఈ భూమిలో భాగము ప్రదర్శనములకు యెంత అద్దెకు కాంగ్రెసు సంఘ మొసరియుండెనో ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

బి. ప్రభుత్వమువారు రేపలమునేర్పరచుకోలేదు. ప్రభుత్వమువారు పయోగించిన స్థలవివరములు చెల్లించిన అద్దెవివరములు యీ దిగున వివరింపబడినవి:—

	ఫలము.	అద్దె.
చద అ	చద	రూ
ప్రతిక్రమము	5,200	5,200
వ్యవసాయము	5,400	5,400
ఫివరీకు	960	960
సింగ్లీనా	120	120
నెం లు సర్వేఅఫీసు	120	120
బెనెఫిటానింగు డైరెక్టరు	240	240
పబ్లిక్ హెల్త్	1,200	1,200

ఇదిగాక, పరిక్రమకాఖు 4,580 చద|| అ|| స్థలము, వ్యవసాయకాఖు 18,000 చద|| అ|| కారీస్థలము ఇవ్వబడినది.

(సి) ప్రభుత్వకాఖునుండి వసూలుచేయబడు అద్దెయే. అనగా, సాధారణకాఖు చద|| అ|| ఒక్కొంటికి రూ 1-0-0 జి. ప్రత్యేకకాఖులకు చద|| గజము ఒక్కొంటికి రూ 5 లు.

(డి) ఈ ప్రదర్శనమునకు ఉపయోగించబడు స్థలమునకు అద్దెయేమియు చెల్లించబడుట వాడుకలేదని ప్రభుత్వమువారి తెలియుచున్నది.

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా జాయంటు స్టాను కంపెనీల అసిస్టాంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 నవంబరు VII వ అట్ట 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈస్టు ఇండియా మాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీ ఆర్ట్స్ ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా సమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,900 సాధారణ ప్రవాటాలుగా భాగించబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు

సడరు (రూ 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసొమ్ము చెల్లించవలెను.

వాటా 1 టికి రు 5 లు మొదటి దశఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మిగిలెండు నెలలకు.

38. 25. 1954

1. మ-రా-రా-(శ్రీ), రాజా వీ. విశ్వసుందర రావు బహద్దరువారు, కేశవయ్యమేల, యెమ్మల జమీందారు, కేశవయ్యమేల, యెమ్మల గోదావరి జిల్లా.
2. ,, దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు, ఆంధ్రవర్తికాశివరి, ప్రాశంబర, చెన్నపట్టణము.
3. ,, బాకురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రాశంబర, చెన్నపట్టణమువారి మెప్పున్న యెమ్మల యెమ్మల కంపెనీ ద్వితీయ విభాగము.
4. ,, నేతి వెంకటసోమయాజులు గారు,
ఆగ్రహారముదారు, వెంకటేశ్వర మేల పట్టిక, కల్లివ ప్రాసన్నపట్టణము, యెమ్మల గోదావరి జిల్లా, రాజమహేంద్రవరము.
5. ,, డబ్బూ. వీ. రావు ఎస్సెస్వరు (ఉద్యోగరీత్యా),
కలకత్తావారి మెప్పున్న యెమ్మల యెమ్మల కంపెనీ ద్వితీయ విభాగము, రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంటు

ఉజ్జయిని. ఏ. రావు, పార్కు హాసు, రాజమహేంద్రవరము.

అదిటరు

వి. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జీ. డి. వ., రాజమహేంద్రవరము.

వ్యాకర్ములు.

ఇంగ్లీషు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, రాజు హే దవరము.

உதவி.

మెస్సర్స్ మార్ట్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, ఎస్.ఎం.ఎస్. బ్యాంక్, బెంగళూరు.

అగ్నిపుడకల పరిశ్రమలూ నిపు యే గల సమర్థదాన

వ పీ. ఘోసు ఎస్టేటరు, ఎమ్. ఎస్. సి. షా. (లండను) కలరి త్తా.

రిక్షనరుడు ఆఫీసు

“పార్కు-హాసు” గాంధీ బ్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము.

చిగ్గొట్టాపురం కోటకు చిరునామా:—“లూసిగారు”, రాజగుహేంద్రవరము.

వలయువారికి ఈ కంవెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టును

(Prospectus) దర్ఖస్తు ఫారమును

(Application Form) మా రిజిస్ట్రేషన్

ఆఫీసునుండి పంపబడును

జననీపులేఖను 'గూర్చి తెలిసిన రహస్యములు కార్పిక'

దక్షిణదేశమునందు హర్తా

ఎచ్చట కేగినను వెడలిపావునుటె

నైమనుకమిషనువారు స్థానికసంఘాధ్యక్షుల సన్మానముల కుప్పొంగుట

పత్రికల వార్తలు తప్పవట

తంజావూరు, మార్చి 3:—నేడు దయము 10 గంటకు నంకి సర్ జాన్ నైమనుగారు జిల్లాలో ముఖ్యులందఱికి దర్శనమొసంగిరి. దొరయరాజుగారు (కానసభ్యులు) ఉదయం 11 గంటలకు సంఘమువారిని దర్శించి కల్లూరు పురపాలకసమితి గూర్చియు యితర విషయములగూర్చియు ముచ్చటించిరి. సాయం కాలము కమిషనువారు తంజావూరు చేరువకున్న పసంతచాపడి యను కల్లూరు జాతులగుల గ్రామమును జూచి తిగి జిల్లా బోర్డు సభకు వచ్చిరి. 5.15 గంటలకు కల్లూరు హోస్టలు క్రియోంగు నూలు జూచిరి. సర్ జాన్ నైమనుగారు వారిబృందము మునిసిపలుసభకుగూడ బోయిరి. వారు సభనండి తిగి వచ్చుచుండ అనేకమందిపురజనులు మునిసిపలు భవనమువద్దకు మిగూడి “నైమను వెడలిపావు” అని అరిచిరి. కాంగ్రెసు నాలంటీస్ నల్లకూడాతో నైమనుగారు వీరిని అడ్డుకొని పోయిరి.

జిల్లాబోర్డుసభ

నైమనుగారు తమవై నిరసనతీర్మానము నాలకించుట

తంజావూరు జిల్లాబోర్డు సభకు సాయం కాలము ఎ.టి. పన్నీకల్పంగారి అధ్యక్షతక్రింద సభాకేళిచయ్యెను. మామూలు కార్యక్రమము ప్రారంభించుటకల్పావసరము మరద వనపిల్లెగారు ఎం. ఎల్. సి. నైమనుకమిషను తంజావూరు వచ్చినందుకు నిరసనను చెబుచున్న కై సభాకార్యక్రమము నిలుపు జేయవలెనను అడ్డుకొని మెంటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కొందరు ప్రతిపూలగు మట్లాకిరి. పిల్లెగారు బదులు చెప్పి చుండగ నైమనుకమిషను వారొచ్చిరి. చెలసెను. వారు బదులు మోటారుబుడ్డితోనుండి బయలుదేరి చుట్టు గుమిగూడియున్న జనులు “నైమను వెడలిపావు” నీచెబు రసవదములేదు” అని కేకలువేసిరి. నల్లకూడాను అంతలు గుంపుడిన సభజనుగుండగ నైమను సంఘసభ్యులు వచ్చిపోయిరి.

మరదవనపిల్లెగారు మాట్లాడుచు “నా చేతి పరిపాలనావిధానమును యూరోపియనులు తయారుజేయు నని రము లేదు. మేము స్వంతముగా నొక రాజ్యాంగవిధానము తయారుజేసి పార్లమెంటువారి కొసంగెదమని భావించుట కొరుచున్నార (నైమనుగారు మరొకందరు సభ్యులను వ్యతిరేకించి పరిపాలించుకొనవలెనోమను తెలియదు. క్రైస్తవముభావజేతము తన జన్మకాలకును స్వరూపాలను గోరుచున్నది.” అని చెప్పి నైమనుకమిషను జూహిమార్గతీర్మానము నామోదించవలెనని సభ్యులనుగోరిరి. పిల్లెగారు మాట్లాడుచుండగ ఏ విషయమున మాట్లాడుచున్నారని సర్ జాన్ నైమనుగారు అద్యక్షుని కోరగా వారు తీర్మానమును చదివి విసిరిరి. నైమనుగారు చర్చచుంతయు క్రొంగువారి. తీర్మానము ఓటునకు వెల్లుగ ఓడిపోయెను. అంతలు స్వరాజ్యపక్షము వారు వెడలి పోయిరి.

గ్రామములలోగూడ బహిష్కారమే

తంజావూరు మార్చి 3:—నైమనుకమిషనువారు నేడు దయము 9 గంటలకు 7 మైళ్ళదూరములోనున్న కంకి యూరుగ్రామమునకు బోయి బోర్డుసభాధ్యక్ష పాతకాలను జూచిరి. కోడుసామెన పోలీసు జనులును ఏర్పాటుగా నిలచి యుండిరి. వారితోబాటు గ్రామములగూడ నల్లడిండాలును బిది “నైమను వెడలిపావు” కేకలువేయుచు కమిషనుని సరములేదు. భారతీయులు స్వరూపాలాల్లులు అని ప్రాయశచిది అట్లగుట ధరించియు నిలచియుండిరి. మోటారులో పోవుచుండ యిట్లగుచున్న ప్రజలకు కనుకకు తరుచుచు పోలీసువారు ందిరి. నైమనుగారి మోటారు బుండ్లు యిట్టి అల జూడి ముగ్ధుని నేతరు జూడి గ్రామము చేరినది. అప్పుడు సంస్కృతి కళాకాలముండి యూనియనుబోర్డువారు సన్మానపత్రమును చదివెరి. మురగనురావ్విమన సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనయ్యు, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెనని కోరిరి. అవిషయముల జాగ్రత్త విధానింతుమని సర్ జాన్ నైమనుగారు జేసిరి.

జిల్లాబోర్డు స్వాధీనమునందున్న సంస్కృతకళాకాలవారు కేరొక స్వాతంత్ర్యము చదివి కమిషను-భ్యులు కాలేజి అంతయుజూచిరి. ప్రతిపూలపక్షమువారింత నాదానిది జేయు మన్నును తాదాసన్మానమునకు సంతసించిరిమరి నైమనుగారు బర్మహముగారు చెలిసిరి.

కాలేజినుండి బయటికిరాగానే మరల వెడలిపె గొరికే కలు వివచ్చెను. గ్రామమునుండి కమిషనువారు వెడలిపావు వరకు దుకాణములన్నియు మాయబడిన, వారు మోటారుపై రంజావూరుబోయిరి

ప్రతిపక్ష

గ్రామమునందు ముఖ్యధిభులలో నల్లకూడాలు ఊరేగింపు ప. కులముగారి సాయకత్వమున జరిగెను. సాయం కాలము బహిష్కారసభ జరిగెను. యూనియను బోర్డువారు సన్మాన మొసంగించుట నిరసించుచు తీర్మానించిరి.

జిల్లాగెటెలకు నైమను సంఘమువారు జి. ఎ. వందయూరుగారి సంగీత విధిమను బోయిరి. నైమను సన్మాన ప్రధాన కళాసభ యువకులు సాయంకాలము విందుజేసిరి (ప్రీ. తె. సు.)

బర్మహముగారు విద్యార్థులకు బోధ

తంజావూరు, మార్చి 4:—ఉపాధ్యాయుల ప్రయత్నం గు నూలు. యు బర్మహము ప్రభువుగారు ప్రాథమిక విద్యా భివృద్ధిగూర్చి ఉపన్యసింపిరి. తానుకొన్నట్లపాటు విద్యా సామాన్యముగనగిరినది జేసిరి. నిన్న రాత్రి సర్ జాన్ నైమనుగారు యూనియను క్లబ్బునందు విలియమ్స్ ఆదిరి. వేళలు సరి సేవోవారిగారువారికాతిజేతు మొసంగి.

సర్ జాన్ నైమనుగారి బృందము తంజావూరునుండి తిరువాడికి మోటారుపై బోవుచున్న కుడుపాడుచున్న ప్రజలు నిలచి యుండిరి. సన్మానముగోరువారుగూడ కేకలువేయుచుండిరి. తిరువాడి నందు కాంగ్రెసు సంఘమువారు రెండు కోజలంతకి తీర్చియున్న ప్రచారము జేయుచుండ సంప్రదించుకొని కాంతియుతమును పార్టీయు జరిగెను సంస్కృతకళాకాల జూచిన పిదప కమిషనువారు తంజావూరు బోయిరి. తంజావూరునుండి నేటి రాత్రి మధుర బోయిరి. (ఆ. తె. సు.)

మధుర

కాంగ్రెసు సభ్యులు కలకత్తరు ఆహ్వానము నిరాకరించుట

మధుర, మార్చి 3:—సర్ జాన్ నైమనుగారియూరు వచ్చునపుడు వారిని జూహిమిదని గోరుచు జిల్లాకలకత్తరు గారు సుమారు నలభైవందకి ఆహ్వానములంకిరి తెలియచున్నది. అందు మధుర రామ్మడుజిల్లా ఉద్యోగశ్రేణి కులసి రాము, బాప్టి జోసఫ్ మధ్యస్థులు టి. సి. శ్రీనివాస య్యంగారు. పి. టి. రాజును, అబ్బాసాలి సాండ్స్ మున్నగు వారు గలరు.

కాంగ్రెసు తీర్మానము న.నంబి కులసిరాము బాప్టి జోసఫ్ గార్లు ఆహ్వానమును నిరాకరించిరి. (ప్రీ. తె. సు.)

800 లకు 10 బుద్ధుమాత్రమే నడచుట

మధుర, మార్చి 3:—ర జాన్ నైమనుగారు వారి సభ్యులు నేడుదయము తంజావూరునుండి మధురవచ్చిరి. రైలు స్టాటుఫారమువద్ద జిల్లాకలకత్తరు కోబాల్లుగారు జి. బో. అద్యక్షులు రాజ్య భోక్తగారు మునిసిపలు అధ్యక్షుడు ఆర్. ఎ. జా. నాయుడుగారు ఆబ్బాసాలిగారు హాజరు యుండిరి. కమిషను భ్యులు దిగనే ప్రారంభం జేసి కరస్పర్సును జరిగిన పిదప కలకత్తరు కచ్చేజి బోయి జిల్లా బోర్డు సభకు హాజరుయిరి.

నైమను వెలువల

వేలకొలది ప్రజలు వోడుకిరైపులనిలచి మోటారులపొవుచుండ “నైమను వెడలిపావు” నీ నీగ్గు నీగ్గునీ కేలువేసిరి. ప్రత్యేక సోదీనముచేతు వచ్చియుండిన రైలువద్ద కొలది మంగి మాద్రమే వారిని సన్మాన మొసంగిరి. ఊరిలోనుండవలసి న 300 బండ్లలో 10 మాత్రమే అచ్చటచ్చట పరచబడిన.

హర్తా

కొద్ది దుకాణములకప్పు తక్కినవన్నియు మాయబడిన. కాఫీస్ బృలు, కిడ్లీ 2 కొండు లొంగి-టి గూడ తెరచియు

డలేదు. కాంగ్రెసు ప్రచారము జూబ్లిస్టోన్ గారి సాయకత్వమున ఊరిలోగోయి పార్టీ ప్రచారము జేయుచుండిరి.

బర్మహముగారు సన్మానము బాగున్నదనుట

ఎట్లయినను యూ సన్మానమునకు సంతసించితిమనియే కమిషనుసభ్యులు చెబుచుండురు. తమ కన్నీచోట్ల మనఃస్ఫూర్తిగ స్వాగతమొసంగు స్వాగతము అన్ని ప్రభువులవారందు పాల్గొనుచున్నారనియు కొద్దిమందిమాత్రమే సన్మానమునందు పాల్గొనుచున్నారనుట తప్పునియు బర్మహముగారు తమంత తామే ఒక పత్రికా పత్రికికి చెప్పిరి. “తంజావూరులో మనఃస్ఫూర్తిమగు సన్మానము బడసితిమని వారనిరి. తప్పునువార్తల పక్షిణియట్లు పత్రికలకే హానికర మనిరి. అనేకవిషయముల గూర్చి విధిసంఘ ప్రతినిధులతో ముచ్చటించితిమనిరి. ప్రజలు కూడ తననుజూచి సంతసించిరి. నేడదయము కమిషను సభ్యులు వధుర జిల్లాబోర్డు సభకు బోయిరి.

మధుర మునిసిపలు కాన్సిలులకరపున నైమను సంఘమువారిని విందు న కా వచ్చి నిం చుట కు కొం ద రు సభ్యు లాక్షేపం చెల్పిరి. (ప్రీ. తె. సు.)

నైమనుకమిషనువారి ప్రకటన

తంజావూరులో గొప్పసన్మానము బడసితి మనుట

మధుర, మార్చి 3:—ఇండియను స్టామూబర్ కమిషను వారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

స్టామూబర్ కమిషనువారికి తంజావూరుజిల్లాలో అరిగిన సన్మానముగూర్చి కొన్ని పత్రికలలో ప్రకటించబడినవారు ప్రజల సత్కారములనుబట్టి సరియైనవిషయము ప్రకటించి వాటిని సరియెట్లు తెలుపి యని స్టామూబర్ కమిషనువారు దలంచుచు న్నారు. తంజావూరు చేరగ నే కమిషనువారికి స్వాగత మొసంగిన వివిధపక్షములవారిలో తంజావూరు మునిసిపలు అధ్యక్షుడు, జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు, వలకుబడి గల పురపెద్దలు పక్షపురు గలరు. జిల్లాబోర్డుసభకు నిలిపివేయుటకు జేసినయత్నము విఫలమయ్యెను. 7 గురు మాత్రమే ఆనకూరుగ నంకిరి. మునిసిపలు సంఘమునందు ప్రతిపూల వాదములేకయే సన్మాన మొసంగబడిన. తంజావూరుచెరువల తిరువేడు అను గ్రామమునందు యూనియనుబోర్డువారు ఉత్సాహపూరితమున స్వాగతమొసంగిరి. తంజావూరులో నచ్చటచ్చట కొన్ని దుకాణములు మూసిరేపి కాని పురములో పనిపాటులు జరుగుచునేయుండును. స్థానికసంఘములను జూచుటతోపాటు కమిషనువారు తంజావూరులో కొందరు పెద్దలతో ముచ్చటించిరి. వారిలో బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు హిందూవులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు ప్రాజాప్తెంటులు ధూస్వాములు మునిసిపలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు నేకీస్థ కానసభ్యులు గలరు.

విందునకు మురియుట

నధురకు బోవులోపల కమిషనువారికి కి వ గం గ తోట ల లో పెద్ద విందు ఏర్పాటు చేయబడిన. సుమారు వేయిమంది జిల్లాలో నన్నిరంగులవారు యీ అవకాశమును విడువక నైమను సంఘమువారిని దర్శించి జిల్లాలో విరివిగా యేర్పాటుజేయబడిన సన్మానము నుచ్చదేశకు తెచ్చిరి. ప్రతిపూలపక్షము లే ప దీ యు బు కు ఆ యా స ప డు మ న్న వారి యత్నముల చులకన జేయునట్లక్ష్యము కమిషనువారికి లేదు. కాని సంఘమువారికి సహాయముజేయ ముందుకువచ్చుచున్న అనేక వంద పురజనులకు న్యాయము జేయవలెనన్న, నిజముగవిషయముల వెల్లజేయవలెను. ప్రతిపూలందోశన జేయదలంచువారు తంజావూరు జిల్లాలోని ఛరితముల గాంచి సంకృతిచెందుచో మే మింకేమియు అనవలసినపని లేదు. (ఆ. తె. సు.)

గౌరంగసోదరుల టూరింగువిద్యు కేసునలో సినిమా

కార్యక్రమము:—ఇదివరకు ఆమెలనుండియు చెన్న పురియందు పాతకాలలలో సినిమాప్రదర్శనముల జూపుచున్న గౌరంగ సోదరులు ఎద్యుకేసునలో సినిమావారు మార్చి 20 లేద వరకు చెంగల్పట్టు, చెన్న పురి జిల్లాలలోనుండు గ్రామములలోని పాతకాలలలోను, ఇతర ప్రదేశములందును సినిమాప్రదర్శనముల గావింతురు. విమ్మల నెల్లూరున కరిగెను.

సర్. సి. సి. రామస్వామయ్యగారు ముద్రాణ ప్రభుత్వమొందుట వదలిని యానెల 30 వలేది ముద్రాస్వామున విడిచెదనని తెలియచున్నది.

సర్ హార్బి. పోలండుగారు 90 ఏట చనిపోయిరి.

జేమ్సు కిడ్లీగారు బోర్ పార్లమెంటు సభ్యుడు ఇంటికి బోవుచు మోటారుబండిలో చనిపోయెను.

విభేదతంత్రము

శ్రీమద్భగవద్గీతా

బ్రటిషు రాజ్యాంగ కోవిదులు అవలంబించు చున్న విభేదతంత్రమునే సైమనుగారును అవలంబించుచున్నారని గాంధీ మహాత్ముడు ఈ వారపు "యంగు ఇండియా" పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు. సైమనుగారు కొంతకాలమునకు పిమ్మట రాజప్రతినిధిగ నియమింపబడుదు రను నూహ నిజమగుచో అందుకు తగిన అర్హతలను వీరిప్పడే సంపాదించుచున్నారని ఎంచువచ్చును. హిందూ మహమ్మదీయ భేదములు చాలక నిమ్మజాతులకును ఉన్నతజాతులకును మధ్య భేదములను పెంచుట యవసరమయినది. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల బ్రిటిషువాకి నిమ్మజాతులపట్ల అపూర్వాభిమానము హతాత్తుగ నుద్భవించినది. సైమనుగారును ఇట్టివలనకే దిగిరి. వీరిసూక్ష్మబుద్ధిపైపై బూటకములను దాటి సత్యమును గుర్తించుటకు బనికిరాకున్న దని మహాత్ముడు దెలిపినసంగతి యుం దతిశయోక్తి గనుపించదు. చెన్నపురి సైమను కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరించినను తమకు అపూర్వస్వాగత మొనగబడినటులనే కమిషను వారు వెల్లడిజేసిరి. కుంభకోణమునందు సంపూర్ణ హరతాశము జరుగు నని ఎరిగి, ఆహ్వానము జేయు వారెవరును కనుపించనందున కమిషనువారు తంజావూరుకు జనిరి. తంజావూరునందు హరతాశము సంపూర్ణముగ జరిగెను. నల్లజెడల ఊరేగింపులు వీరిక్కడకు జనినను ప్రత్యక్షమయ్యెను.

అయినను సైమనుకమిషనువారు తంజావూరు స్వాగతముతో సంతృప్తి జెందిరి. తంజావూరు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులగు వన్నీరు శిల్పముగారు సైమను ప్రభృతులకు బోర్డుసభకు హాజరగుట కవకాశ మొసగిరి. జిల్లాబోర్డునందు అధికారాభిమానులు విశేషముగనున్నను, దేశభక్తులగు మరుద్వనంపిళ్ల గారు బోర్డుసభను నిలిపివేయవలయు నను తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వీరు ప్రసంగించుచుండగనే, సైమనుకమిషనువారు లోనోకివచ్చిరి. వెలుపలిప్రజలు మరలిపోయి సైమనుగారిని హెచ్చరించుచుండీ, దళితులచరచిహ్నములను చేబూనిరి. విదేశీయులు సంస్కరణ విధానమును తయారు చేయ నక్కరలేదనియు, భారతీయులకే అట్టిహక్కు గలదనియు, భారతీయులకు జన్మస్వాతంత్ర్యముగ న్యవహరింపాలనము దక్క వేరొకవర మక్కరలేదనియు, సైమనుకమిషనును ఎల్లరును బహిష్కరింప వలయున యు, మరుద్వనంపిళ్లగారు గంభీరముగ నుపన్యసించుచుండ సైమనుగారును వారి సహచరులును నవ్వుచుండిరి. భారతీయులు స్వయంనిర్ణయాధికారమును న్యవహరింపాలనమును కోరుట, సైమనుగారికి

నవ్వలాటగ దోచెకాబోలు! ఇట్టివారు హిందూ దేశమునకు ఎట్టిసంస్కరణములను సిఫార్సుజేసెదరో యూహించుట సులభసాధ్యము. పిళ్లగారి తీర్మాన మోడిపోవుటచే, స్వరాజ్యపక్షమువారు సభనుండి తేచిపోయి, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి.

నేటివార్తలప్రకారము, తిరు వాడియను పట్టణము సంపూర్ణ హరతాశమును శాంతముగ నవలంబించెను. తంజావూరు తిరువాడి పట్టణముల మధ్యగల ఏడుమైళ్ల రోడ్డుకును, ప్రజలు ఇరు ప్రక్కల నిలిచి, సైమనుగారిని తిరిగిపొండుని కోరిరి. మధురలో సంపూర్ణ హరతాశము జరిగినటుల వార్తలరుదెంచినవి. ఇదియంతయు ఆహ్వానమనియే, సైమను ప్రభృతులు భావించి తదనుగుణముగ వార్తలను ఇంగ్లండుకు బంపుచో, వీరి కెట్టి అడ్డుండజాలదు. కాని, నిజమేదియో ఇంగ్లీషుజ్ఞానముగలవా రెల్లరును గ్రహింపగలరు. హిందూదేశము సైమను కమిషనును ఒక్కొక్కటిగ బహిష్కరించెననియు, వీరివిభేదతంత్రము సాగిరాలేదనియు, నాగరికప్రపంచము గ్రహింపకబోదు. సైమనుకమిషను రాక, బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కారప్రచారమును వంగ దేశము సం దధికముగ పురికొల్పుచున్నది. ఇది తగ్గకుండ కొనసాగి, స్వదేశవస్తు నిర్మాణమునకును, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునకును తోడ్పడుచో, దేశమున కీ కమిషను హోదాముగ నుపకారము నలిపినదని గ్రహింపవచ్చును. దేశము కమిషనును బహిష్కరించినవిధము బ్రిటిషుపత్రికల క్లాగహ కారణ మగుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము హిందూ దేశ వ్యవహారములగూర్చి ఒక్క ముక్కనయినను వ్రాయని, బ్రిటిషుపత్రికలు, నేడు అదేపనిగ వ్రాయుచున్నవి.

బహిష్కారవాదు లందరును స్వార్థపరు లనియు, ఉద్యోగస్వీకారమే వీరిప్రధానాశయ మనియు బ్రిటిషు సివిలుసర్వీసువారిస్థానమును వీ రాక్రమింప జూచుచున్నారనియు, "న్యూస్ పేపర్ మెను" పత్రిక నిందించుచున్నది. భారతీయు లెంత మొత్తుకొనినను ఇంగ్లండు కమిషనును తొలగింపజాల దనియు, కమిషనువారి రిపోర్టును బ్రిటిషువారు ప్రమాణపత్రముగ భావించెద రనియు, యీపత్రిక శపించుచున్నది. సైమను ప్రకటనమునకు పిమ్మటగూడ బహిష్కారము జరుపుట బ్రిటిషువారికి ఆశ్చర్యముగ నున్నది. సైమనుప్రకటనము మితిమీరిన సాకర్యముల నొనగెనని, వీరితలంపు. మితవాదులు సయితము తృప్తిజెందనందుకు మాంఛెస్టరుగార్డియను పత్రిక విచారించుచున్నది. ఇకనయినను వీరు తమ పెంకెతనమును విడనాడుట మేలని యీపత్రిక హితవోనగుచున్నది. బ్రిటిషువారిపత్రికల యభిప్రాయము లెటులున్నను భారతీయుల బహిష్కారము బ్రిటిషువారి మనములను కలవరపెట్టుచున్న దనుటకు సందియములేదు. ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకై భారతీయు లింతపట్టుదల జూపెదరని వీరు కలనయిన దలచియుండరు. సైమను కమిషనువారు అక్టోబరులో తిరిగివచ్చులోపల హిందూదేశమున విభేదతంత్రము పూర్తిగ కొనసాగింపబడునని తలంపవచ్చును.

బహిష్కారవాదుల నిశ్చయమును నడలించుటకు ప్రయత్నములు జరుగకమానవు. క్రొత్త పీఠికలు బయటకురావచ్చును. ఇప్పుడున్న భేదభావ

ములు మరింత విస్తరింప జేయబడును. క్రొత్త రాజకీయపక్షములు మొలవవచ్చును. విద్యాధికులకును జనసామాన్యమునకును మధ్య ఎన్నడును లేనిభేదముల నేదియో విధమున ఉద్భవించజేయవచ్చును. భారతీయులలో ఐకమత్యమును చెడగొట్టి దేశనాయకుల సత్ప్రయత్నముల కడ్డు గలిగింపవచ్చును. అందుచే ఇకముందు భారతీయు లెల్లరును కడుబాగురూకులై మెలగవలయును. అంతర్విభేదము లెన్నియున్నను దేశాభివృద్ధి కిది యడ్డువడ కుండునటుల కృషిసలుపవలయును. ప్రజ లేమరియుండుచో బహిష్కారప్రయోజనము నన్నగిల్లును. దేశభక్తి యందు మిగిలిన వ్యవహారము లన్నియు లీనముగావలయును. స్వరాజ్యము తక్కు తక్కుగల వరములతో హిందూదేశము సంతృప్తి జెందదని నిశ్చయమగుచో అయ్యది తప్పక సిద్ధించును. బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుగారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ కోశాధికారిగ బోయెదరను వదంతి గలదు. వీరు మరియొక పదవి నాక్రమించుట వీరికిని హిందూదేశమునకును గూడ లాభకరమే. అయినను ఉద్యోగులు మారినంత మాత్రమున చాలక వైఖరియం దంతగ మార్పుండునని చెప్ప వీలులేదు. అందుచే పాలకులెవ్వరయినను హిందూదేశము తనధర్మమును నిర్వహించుట యవసరము. ఇతరులపైగాక, తనపై తానాధారపడుట మేలు. మొత్తముమీద భారతదేశమునందు స్వాతంత్ర్యోదయ మయినటుల, చూడగన్నులగలవారి కెల్లరకును గనుపట్టుచునే యున్నది. భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యమును కొంతకాల మరికట్టుటకు వీలయినను చిరకాల మరికట్టుటకు వీలుండదు రాజకీయసంస్కర్తలు హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ పరిష్కరించుటకు ప్రశంసార్హముగ కృషి సల్పుచున్నారని అబ్జర్వర్షుపత్రికకు డిల్లీ విలేఖకుడు వ్రాసినను స్వరాజ్యపక్షమువారు సరియగు స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయలేకబోయినను వారికది అగౌరవము గాజాలదు. భారతీయులు ముందుగ సంపాదించవలసినది స్వయంనిర్ణయాధికారము. అది లభించినపిమ్మట భేదము లన్నియు నమసి అనుకూల స్వరాజ్యవిధానము తప్పక ఏర్పడును. విభేదతంత్రము పూర్తి గకొన సాగుచున్న యీసమయము న గూడ దేశ నాయకులు తయారుజేసెడి స్వరాజ్య విధానము సైమనుకమిషనువారు తయారుజేసెడి విధానముకన్న వేయిమడుగులు తృప్తికరముగ నుండుననుటకు సందియములేదు. ఇట్టి ఆక్షేపణలను పాటింపక, హిందూదేశము కృతనిశ్చయురాలగుచో, స్వాతంత్ర్యము అచిరకాలములో సుస్థాపితము గాకమానదు.

శ్రీ॥ శ్రీ॥ సింహా ప్రభువు గారు

సింహా ప్రభువుగారు నిన్న రాత్రి 2½ గంటలకు బర్మంపురమున ఆకస్మికముగ చనిపోయి రని వినుట శోచనీయ చింతించెదము. సింహా ప్రభువుగారు భారతీయులు పొందదగిన పదవులలో నత్యున్నతపదవుల

ప్రభవ సంవత్సర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ చతుర్దశి (౫-౩-౧౯౨౮) సోమవారము

ముకుందమాల *

ప్రత్యహం బే మహాత్ముని పట్టణమున
రంగయ్యతామహిమము సాటంగబడునో
అమృహిశ్వరుఁ గులశేఖరార్యవరుని
భక్తశేఖరు శిరసా నమస్కరింతు.
ఐరదా! రమామనోహర!
పరమకృపాసాంద్ర! భక్తపరతంత్ర! హరీ!
దురితహరా! యని తావక
చరితము గీర్తింతుఁ గడఁగ నల్పుము కృష్ణా!
దేవదేవ! దేవదేవ! జయము!
వృష్ణివంశదేవ! శ్రీకృష్ణ! జయము!
శ్యామలమనోహరాకార! జయము జయము!!
కుంభిసీభారనాశ! ముకుంద! జయము!
శిరము వంచి నిన్నుఁ జెచ్చెర మ్రొక్కియు
విన్నవించు నొక్క చిన్నిమనవి
ప్రతిభవమున నీకు పాదారవిదనం
స్మరణ మన్మథంబు వజ్రముగాక!
ద్వంద్వదాశనివారణార్థంబు గాదు
ఘోరనరకము దప్పకొంగోరి కాదు
దేవవేద్యలతోడఁ గ్రీడింపఁ గాదు
జన్మజన్మేపి నిన్నుఁ బ్రశాంతమతిని
గొలిచెడియదృష్టమునకె మ్రొక్కుదును కృష్ణ!
ధర్మబంధున నర్థకామములజిత్రం బాన్ద్రకొడు
ప్రా, క్కర్పార్యంబగు నర్థమెట్టివయినకా గాని
మృ పోనిమృహా, కర్పాతీత జగత్ప్రణేత! నతు
లం గావించు నశ్రాంతముక, శర్మక జేయుము
జన్మజన్మముల నిచ్చాశక్తి నిక బాడఁగన్.
నాకమ్మే యగుఁగాక నారకమే యెనక దప్ప
కొఁ గాక భూ, లోకమ్మే యగుఁ గాక మన్నిల
య మో లోకేశ్వరా భాస్వరా, శ్రీకల్యాణ
భవత్పదాబ్జముల నే జింతించెద న్నాక! స్పృశ్లో
కాంకాయము పీడునప్పడుఁ గృప నాలోకింపవే
దాసునికా.
అసువులఁ బాయువేళను గళాదులు కుత్తుక నడ్డు
కొఁగ నా, ననమెటు తానో నీదుపదపద్మముల
స్పృశించు నిప్పుడే, పసతి నొసంగి చేకొని భ
వత్పదపంకజసంజరమునకా, మనఁగ ని మ్ము
నత్కరుణ మామక మానసరాజహంసమున్.
మంద మంద హసిత మహితాననాంబుజ
నారదాది మాని నందితగుణ
సుందరాంగుఁ గొల్తు శుభ్రాంతరంగు న
న్నందనందనుని ననారతంబు.
చరణంబుల్ కరముల్ నరాంబుజముపై చక్షు
స్ఫులే మీనులై, వరబాహుల్ కెరటంబులై
మెఱయ దుర్వారం బగాధంబు నో, హరికాసా
రమున న్మునిగి నలిలం బాపూర్తిగా ద్రావి
సం, సరణాతీత మరీచికార్తిక నే జాలించి
మే లెంచెదకా.

* మల శేఖరార్యవంశస్థునికృతికి నేర్పాట్లొకరణము.

నరసింహు శంఖచక్రధారి మురారి
విమవఁ బోకు మెపుడు వెట్టి మనన!
అరయ బోవ నెందు హరిపాదచింతనా
మృతము నతిశయింతు రుచిరరుచిని.
చిరకాలమ్ము మనంబ వెట్టి వగుచుకా జింతింపఁ
గా బోకుమా, నరకావాసభయాతిరేకత జగ
న్నాధుండు విశ్వాత్ముడా, హరియే యేడుగ
డైనఁ దామనలఁ బాపకారతా వైరులే, కరణి
న్ముట్టగలారు? సత్వరమ యక్కంజాక్షు నేమి
పుమా.
గురులోకార్తిహరుం డశక్తుడగు నొక్కొ దా
సులం బ్రోవఁగక?
ద్వంద్వవాతాహతులును భవాభిగతులు
దారదుహితుసుతావన భారసతులు
స్లవరహితవిషయతోయ నిమజ్జితు లగు
కృతుల కలవిష్టుప్రోత మెగురు శరణము!
మనసా! దుస్తరమత్యగాధ మెటు లబ్బదాటు
టోయాభవా, బ్ధి నటంచుకా బెన భీతి యేల?
సుజానాధీనుండు కంజాక్షుడా, తనికొనీఘనభక్తి
యొక్కటియె సిద్ధాంతంబు ముమ్మాటికిక, నిను
దాఁటింపఁగ నోపు నమ్ము మనుమానింపగ నీకే
టికే?
తోయం బాశ మనోజమారుతబలోద్ధాతోర్ము
ర్మల్ మోహముల్, జాయావ ర్తము పుత్రమిత్ర
ప్రభృతుల్ చర్చింప దుర్గ్రాహముల్, వేయేలా?
యిలమాకు సంసరణమే వెన్నండ్రమెముంచెనా
దీయకా రావె భవత్పదస్థవము? తండ్రీ! దీన
చింతామణీ!
కననోల్లస్ తుణమాత్రమైన నిన్ను మొక్కిం బో
నిహీనాత్మునికా, విననొల్లకా నినుఁ బాడలేనికుహ
నావిద్వాంసు దుర్బోధముకా, చననొల్లకా నిను
రోయునా నీకు గృహశాసీమ నారాయణా!
మననొల్లకా మఱి జన్మజన్మముల యుష్మద్భక్తి
దురుండనై.
మనసా శౌరిఁడలంపు పాడుకొనుమానూనాయ
కుక నాలుకా, అనయం బర్చ లొనర్చుమా
మురహారుకా హస్తస్వయంబా చెవుల్, తనివా
న్వినుఁ డీశుగాథలను నేత్రద్వంద్వ మాకేతవుకా
గనుడా పాదయుగంబవే చొరు జగత్కల్యాణ
సేహంబు మా, రొనుమా నాన ముకుంద
పత్తులసి భద్రుక మ్రొక్కుమా శీర్షమా.
చావుంబుట్టుక లన్న వ్యాధికిఁ జికిత్సకా యాజ్ఞ
వల్కాది న, ద్భావుల్ మేఘగ భీరనిస్వసము
నకా భాపించి యున్నారు ముక, ఏవంసూక్తి
వినుండు పాడుకొనుఁ డయ్యాశుకా సుహృద్వా
సు మీ, రావైకుంఠ నసంతు నచ్యుతుని గృష్ణా
ఖ్యామృతం బొక్కడే, భావింపం బరమావధం
బదియెనిర్వాణప్రదంబయ్యెడికా. (న శేషము)

ప్రార్థన

[అలపాటి కామేశ్వరరావు గారు]

(కవిమండలి)

శారదయామినీనమయ నద్విమల ద్యుతిభాసమానవి
స్తారహిమాంశశీతలనినర్గమనోహర కాముదీనుధా
ధారలు నిండె నెల్లడ నితాంతప్రసూనసుగంధబంధు
రో దారసమీరణంబు సతతంబును వీరదోడంగె
నాదుహృ ద్వాదిరుహంబు హర్షమునఁ బ్రస్ఫుట
[మయ్యెను; దూర్ణ మందునన్
భూరిఘృణారసాన్విత చమూహరణా యమునా
[తరంగిణీ
తీరమునందు భవ్యభవదీయలశస్మరణీ మనోజ్ఞగీ
తారవ మాచరించియును దర్శన మీయవె? సంద
[సందనా!

నీ. మందారమకరందమాధుర్యమును గ్రోలు
భ్రమరసందోహరావములకంటె
పరిపక్వఫలరసాస్వాదనం బాసరించు
విమలకీరసుభాషణములకంటె
లలితామ్రకిసలయవ్రజములం దినుచుండు
పికనంచయములగీతికలకంటె
ఘనతరాంభోరుహాననుకూర్మిపటి యా
నారదువీణాస్వనంబుకంటె
గీ. దివ్యమై, మోహనం బాచ, శ్రావ్య మోచు
నలరు నీవేణుగానంబు నాలకింప
వేచి యుంటిని శ్రీకృష్ణ! వేగ రావె?
భక్తజనలోల! లీల గోపాలబాల!
చ. దినమణి జాయ జాయఁ జన భేనుకదంబకముకా
రయంబునక, గొనుచు మదీయ గేహమునకుం
జనుదెంచెడివాక వీవు నింకను నెటు నున్నడ
వలుకక వహియింపఁగ నేల దేవ! సన్ననుమ
భవత్కృపారసమునం దనయంబును నందనం
దనా! —రాధ.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త. — పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టార
కుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయ భట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు
ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి,
అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయగారు
కము కావనవారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ
ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ
దగిన విశేషము లెన్నియో కలవు.

కల 0-12-0.

పోస్టేజీ వేలు.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, మద్రాసు.

గ్రంథములు

నీతివిద్యపై

నాగరాజురమలతో ధైర్యవెలుగు పేరుపై బక్కగా ముద్రింపబడినది. ప్రకాశము బ్రహ్మ కనుపై మార్గం దేవులకు, బృందావనము, కీర్తి పు, మద్రాసు. వెల 0-8-0

ఇది బహు ప్రాచీనమును, బహు ప్రసవంతమును వైన నీతిగ్రంథము. (క్రీ. 500 కింకను బూర్వకాల మున) ప్రజామహారాజులను బ్రఖ్యాతి గాంచిన సుందరపాండ్యులను దీనిని రచించెను. ప్రాచీన గ్రంథములు పెక్కింటిలో (పంచతంత్రము, హితోపదేశము, సుభాషితావళి మొ.) నీగ్రంథముననుండి శ్లోకములు దాహ్యము లయినవి. తెలుగు కవిశ్రేయ లగు మంచెనకవి, శ్రీనాథకవిసార్వభౌముడు, సుమతికారుడు నీగ్రంథమునందలి శ్లోకములఁ దెలిగించిరి. శ్రీశంకర భగవత్పాలులు, మమారిలభట్టును, నీమహావిద్వాంసుని గ్రంథాంతరమును శాస్త్రక మిహంసా భాష్యమునను, తంత్రవాక్యమునను సుదాహరించిరి. (క్రీ. 590లోనున్న జనాశ్రయమహారాజాశ్రయతీరాంధ్రదేశము నేలినవిష్ణు మండీరమండ్రము-మౌనవర్ణ) తన జానాశ్రయాగం బమున నీగ్రంథము సుదాహరించెను. ఈగ్రంథమెల్ల నా ర్యాప్తములతోనున్నది. మాదిరికెందు శ్లోకములు:—

శ్లో. నవ హస్తతి నాభ్యమాయతి
సపరా స్మరీభవతి నాస్మతం వనతి,
నాక్షిప్య కథాం కథయతి
లక్షణ మేత తగ్గలీనస్య.

శ్లో. గస్త్యం రాజగృహం
ద్రవ్యవ్యా రాజసమృతాః పురుషాః,
యద్యపి సభవం త్యర్థా
భవ స్త్యనర్థప్రతీకారాః.

బ్రహ్మకీ మేలారిప్రభాకరశాస్త్రిగారు సంస్కృత భాషలో దీనికి విలువగల యుపోద్ఘాతము వ్రాసిరి. బ్రహ్మకీ మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు కొన్ని శేషము లతో దాని నింగీ ఘటా వ్రాసిరి. అందు కవిని గూర్చి, గ్రంథమునుగూర్చి మంచిపరిశోధనముగలదు. ఈగ్రంథము పాఠశాలలో జరుపు విద్యార్థులకును బాఠ్యగ్రంథము గా సుపయోగింపదగినది.

ఆంధ్రదేశపు ప్రఖ్యాత సంస్కృత కవిశ్రేయలు రచించిన గ్రంథములను నాగరాజురమలతో నిక మీయఁ బ్రకటింతు మని ప్రకాశకు లిందుఁ దెలిపిరి.

అగస్త్యకవి బాలభారతమును, సరసింహకవి కా దంబరీనాటకమును బ్రకటింపనున్నారు.

సంస్కృతసాంస్కృతాభిమానులగు ప్రముఖులెల్లరు పీరికి దోడ్పడదగుదురు. తెలుగు దేశమునగూడ నిక నీ కావ్యముల వర్ణింపగాక.

జంతుశాస్త్రము

గ్రంథకర్త బుట్టా సత్యనారాయణగారు, సహ యోధాధ్యాయులు, గవర్నమెంటు ప్రెయినింగుస్కూలు, ఏలూరు. ప్రకాశకులు: రామాంధుకో, ఏలూరు. క్రాసు నైజా 3౦౮ పుటలు; వెల రు. ౧-౪-౦.

దీనినిగూర్చి గ్రంథకర్తగా రీతిందివిధమున నుడి వివర: “బోధనాభ్యసన పాఠశాలలో వాడబడుచుండు జంతుశాస్త్ర పాఠానుక్రమణిక ననుసరించి యీపుస్తకమువ్రాయబడినది.” “ప్రతిపాఠమునకు వివర విశేషం శేషము గుర్తింపబడినవి.” “అందందు ‘అధికపాఠము’ లీయబడినవి.” “అచ్చటచ్చట ‘బోధకములు, పద్యములు’ సమయానుకూలముగ సుదాహరింపబడినవి.” ఇదియంతయు నిశ్చయమే.

త్రైయోక్త ముచ్చు పాఠశాలకు ఉపయోగపడు కీ కిందిభాగము:

“సత్యులలో సామాన్యముగ నేదాది కొకరూరి యొక లూడిపోయి వానిసానమున క్రొత్తవి పుట్టుచుం డును. ఈమధ్యలూ ర్పన్నిటిలో నొకేసారి జరుగదు. మౌనములలో వివాహ ప్రయత్నములకు పూర్వమును ఆడుపక్షులలో ప్రసవానంతరమున నిది జరుగుచుండును. మఱియు నీయొకలన్నియు నొకేసారి యూడిపోవు. తెల్లయినచో బొత్తుగ నెగురలేక కొంతకాలము శత్రు కంబుబడక మఱుగున దాగియుండబడిన పప్పును, పాక్షా

న్యముగ జతలు జతలుగ నూడుట వాడుకయై యున్నది. భూచరము లగు పక్షులలో మాత్ర మొకలన్నియు నొకే సారియూడిపోవును. క్రొత్తయొకలు పచ్చునంతవఱక వి మరుగునలములందు దాగియుండి ప్రాణరక్షణగావించు కొనుచుండును.”

వృక్షశాస్త్రము

గ్రంథకర్త: బుట్టా సత్యనారాయణగారు, సహ యోధాధ్యాయులు, గవర్నమెంటు ప్రెయినింగు స్కూలు, ఏలూరు. ప్రకాశకులు: రామాంధుకో, ఏలూరు. క్రాసు నైజా; 3౯3 పేజీలు. వెల రు. ౧-౦-౦.

వృక్షశాస్త్రవిద్యచనము, వృక్షప్రాధాన్యము, తత్ శాస్త్రవత్ బాంధ్యకత మొదలయినవిషయములను వివరించుచుగ్రంథకర్తగారు పీఠికవ్రాసినారు. గ్రంథమున వృక్షముల ఉత్పత్తి కారణభూతములైన వీజములు మొదలు కొని వృక్షములయొక్కయోగములవఱకు గలవిషయమును ౧౪ ప్రకరణములయందు వివరించినారు. పాఠశాలలోని చిన్నతరగతులవిద్యార్థులకిది ఉపయోగకరము. పరిశోధనలు, పాఠసంగ్రహములు, ప్రశ్నలు, బొమ్మలు నున్నవి. కైలి-మచ్చునకు:

“ఇంకొన్నిటిలో కలుపుకు రెండేసి ఆకలు పుట్టి ఒకదాని కొకటి యెదురు బొడుగుగా కాదతో చేరియుండును. ఇట్టియనుకొనక “అభిముఖచేరి” (Opposite) అందుకు. కిల్లిగన్నేరు, మద్ది వీరియందు ఆక లట్లే చేరి యుండును. కిల్లిమిలోకూడ ఆక లట్లే చేరియుండును. అయితే ఒకజత మరొకజత కడ్డముగా నుండును. ఇట్టి యనుకొనక “జంబుచేరి” (Decussate) అందుకు. మరొకొన్నిటిలో నాకు లనేకములు పక్షములవలె కలు పుట్టుపుట్టి విస్తరించియుండును. ఇట్లుండుటను “పల్లె రపుయనుకొన” (Whorled) యందుకు. గన్నేరు, యేదా మలపాల మున్నగువానిలో ఆక లట్లేయుండును.”

భారతనీతిసారము (భాగము ౧)

శ్రీ. రి. ఆ. స్వామినాథాధ్యాయగారు పద్యములకు తాత్పర్యమును, భారతకవిత్వము సంగ్రహ చరిత్రమును వ్రాసినారు. క్రాసునైజా; ౪౨ పేజీలు. వెల. రు. ౦-౩-౦. ఇందు తెలుగుభారతమునండి పురుషవ్రతయత్నము, వీరిహర్షము, అక్రమప్రవర్తన, అనుకీర్తికలక్రిందికి వచ్చుచున్నవృత్తుల కొన్నిటి నేర్పివచ్చినారు. వానికిసంగ్రహముగా తాత్పర్యమును వ్రాసినారు.

పరశురామవిజయము (వచనము)

గ్రంథకర్త: శ్రీ. ఇ. శ్రీనివాసవరదాచార్యులు గారు. క్రాసునైజా; ౧౧౩ పేజీలు; వెల రు. ౧-౦-౦.

ప్రాచీన సంస్కృతాంధ్ర వాఙ్మయములందచ్చుటచ్చుటనున్న పరశురామవిజయకృతాంతము నంతయు నేర్పి తెచ్చి యిందు పొందించినారు. కైలి సరియగు నున్నది.

పైరెండు పుస్తకములకు ప్రకాశకులు: శ్రీరామ కృష్ణబ్రహ్మ; చెన్నపురి.

అభిమన్యుడు

గ్రంథకర్తలు: వారణాసి శ్రీనివాసరావుగారు యస్. ఎ, యల్. టి., హోతా కేంకటకృష్ణయ్యగారు. క్రాసునైజా; ౪౦ పుటలు. దీనివెల ౨ అణాలు. పెద్దఅచ్చున చదువునపుడు కన్నులకు బాధకలుగకుండ నుండును. కూడి నంతవఱకు వాక్యములుకూడ చిన్నవిగనే ఉన్నవి.

హిందూదేశ చరిత్ర (రెండవపుస్తకము)

క్రాసునైజా; ౨౫౬ పుటలు. పి. టి. శ్రీనివాస య్యంగారు (యం. పి., యల్. టి.) గారు విరచించినది. గిడుగు కేంకటసీతాపతి, పి. ఎ., యల్. టి. గారు తెనిగించినది.

ఈపుస్తకము విద్యాభ్యాసకారులు (Department of Public Instruction) రెండవ ఫారమునకు విధించిన ప్రణాళికను (Syllabus) అనుసరించి వ్రాసినది. ఇందులోని చారిత్రక విషయములు చిన్నపిల్లలకు సులభముగా బోధపడునట్లు కథాహాసముగాను, దేశభిమానముగలుగుటకు అనుకూలమైనవృత్తులతోను రచించినాము. అని గ్రంథకర్తపీఠిక. తర్జుమాకూడ చాలసులభమైనది. ముచ్చటగానున్నది. అరటిపండ్లోలిది చేతిచ్చినట్లు విషయము బాలరకు వికీర్తి. సులభముగను, విశేషముగను బోధపడును. ఇట్టిపుస్తకములే బాలరతరగతులకు పఠనీయములుగా నుండువలెను.

మాక్సిలన్ వారి ప్రథమశాస్త్రగ్రంథములు (మూడవపుస్తకము)

గ్రంథకర్తలు: (౧) ప్రకృతిశాస్త్రవిషయములు: కాల్ కురినూర్యనారాయణరావుగారు, పి. ఎ., యల్. టి. (౨) వృక్షశాస్త్రము: డి. వాన్ బహుదరు కె. రంగాచార్యుల వారు; (౩) జంతుశాస్త్రము: ప్రాఫ్. ఎల్. ఆర్. గోపాలయ్యగారు. క్రాసునైజా. (౧, ౬౬ పుటలు. (౨) ౫౪ పుటలు. (౩) ౪౮ పుటలు. వెల ౧౦ అణాలు.

ఇది మూడవఫారమునకు నిర్ణయించిన సీలబకు ననుసరించి విరచితమైనది. ఉపాధ్యాయులు బోధించుటకును, బాలురు గ్రహించుటకునుకూడ చాల సుపకరిండు. ఇది నీపుస్తకము విషయములను వివరించుచున్నది.

హిందూదేశ రాజ్యాంగవర్ణన (సివిక్సు)

(ప్రథమపాఠపుస్తకము). క్రాసునైజా; ౨౧౪ పుటలు. గ్రంథకర్త: కె. సీతారామయ్యగారు, పి. ఎ., యల్. టి. ఇది ఏడవకూర్పు. వెల ౧౨ అణాలు.

ఈపైసాల్లు గ్రంథములకును ప్రకాశకులు: మాక్సిలన్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారు, మదరాసు.

భారతదేశ చరిత్రము

గ్రంథకర్త: అక్కపెద్ది రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు; ప్రకాశకులు: కేంకటరామ్ అండ్ కంపెనీ; బెజవాడ. క్రాసునైజా ౬౧ పుటలు. వెల ౪ అణాలు.

ఇంగ్లండుదేశ చరిత్రము (మొదటిభాగము)

క్రాసునైజా; ౧౫౧ పుటలు. గ్రంథకర్తలు: యస్. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, పి. ఎ., వి. మల్లికార్జునయ్యగారు, పి. ఎ., యల్. టి. వెల రూ. ౧-౦-౦.

నార్యను విజయమునకు పూర్వమునుండి పదునైదవ శతాబ్దాంతమువఱకు గలచరిత్ర మిందు గలదు.

వలయువారు: వి. మల్లికార్జునంగారు, సుంకువారి వీధి, ట్రిప్లి కేను, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

రాధారమణ శతకము

కృతికర్త: సబ్బివీరు సత్యకేతవరావుగారు, కవి తాసమితి, విశాఖపట్టణము. వెల ౨ అ. ఇందు ౧౧౫ కందపద్యము లున్నవి. కైలి సులభముగ నున్నది.

క్రొత్తస్వరాజ్యం పాటలు

క్రాసునైజా ౨౧ పుటలు. గ్రంథకర్త: గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు. ఇది కారదాగ్రంథముల రావకును మము. భారతీయద్రవాలయము, బరంపురం, గంజాము నందు ముద్రితము. వెల ౬ అణాలు

ఈగ్రంథసంపాదకుల యభిప్రాయమున ఇప్పటి స్వరాజ్యోత్సాహంబునకు రాజభక్తి ప్రాణము; అంశ్లేషు విద్య అన్నము; రాయల్ కమిషనుకు స్వాగతమిచ్చుట రహదారిలోన. ‘ఇంతగడవిడలోనూ ఏమరకుండా బిగ్గ పట్టుకొని నిబ్బరంగా కూర్చోనలసిన తరుణాస్త్రం రాట్నము, స్వదేశవస్త్రం అను గాంధీగారి కేక అవశ్యాకర్తనీయ మని అతివివేక లోపపుకుంటూరో ఒప్పుకోకో కాని, హిందూదేశములో మూర్ఖు లనుకొనబడేవారంతా ఒప్పుకుంటున్నారనడానికి మహాత్మాగాంధీగారికి సర్వత్రా ఒసగబడుచుండు ఈస్వాగతములూ, సంచలే సాక్షులు’ అని వీరుపాదాతమున నుడివినారు. ఈవిషయములకు సంబంధించినవే యీపాటలు. అట్టిమూర్ఖులు వీరు చెప్పినట్లు ‘సర్వత్రా’ ఉండగా, ‘ఇవి ఆంధ్రప్రజల ఆనందములకు పాత్రము లయియే తీరును’ అను వీరి నిశ్చితాకాంక్ష యంతవఱకు నెఱవేటునో తెలియదు.

ఇం దెనిమిదిపాట లున్నవి. వాడినది వాడుక భాష. భాషము లిందుక వికటవిమర్శనము వెలిబుచ్చుచున్నవి. ఇందు సాహిత్యనిర్మాతల నేర్పు అంతగా కనబడదు.

వచనాంధ్రకాదంబరి

అనువాదకులు: కీ. శే. సత్యవోలు సోమసుందర కవిగారు. ఇది శకలానంద గ్రంథమాలికయందు ౩ వ పుష్పము; కాదంబరీనిలయం, కాకినాడ. డిమ్మిపైజా; ౧౫౧ పేజీలు; వెల రు. ౧-౦-౦.

అనువాదసారస్వమునకై మచ్చు: మూలము: యదితాన దక్షిణయోగ్య అనివర్త్య చరణయో రనామూలకీరిని అగ్రహీతాశిః సహసా ఉచ్చృంఖ లితవీవ తాతేసాంబయా వక్తవ్యమ వ్యవక్రమ్యగ చ్చామి; తతోగతస్యాపి మమ మతుఃసుఖం కింక్రేయః కుతోవా ధువాపిః కీదృశీవా హృదయనిర్వృతిః.

అనువాదము: విచారించి చూడగాఁ జెప్పకయే, చరణములందుబడికడే యానామూలకరములపై యా శిష్యులందును గ్రహించకడే సామానించి విశ్వంబు పృథ్వి గలవానిని బ్రహ్మాండమున దుష్టాదులను శిష్యులను వానిని బ్రహ్మచర్యమునందును, చంద్రుని నా బ్రహ్మచర్యమునందును గన్గూడక వీధులందును, గూడ బ్రహ్మచర్యమునందును యందును కేటా సంస్కృతి గలది యుండును?

పుష్పబి ౨౦ విలంపము

అనువాదము: అనువాదము: సమస్తానామయోగ్యమై బహుధా జగిలించుచున్నది, గంపలగూడెంబడు, కృష్ణాక్షి, క్రాంతి, ౧౦ శిష్యులు, చలరు, ౧౨-౧౦, ఇందు సంస్కృతములమును ఉన్నది.

మూలము: క్షోణి కావ్యోపనిషత్తు విభాగమునా మధ్యే సమస్తములం లోబాషి భుజనంబునా విభజితీ మాతానా హామణి; అక్షో రక్షన మనసా శిష్యుని వివక్ష్య నమోదానా; స్థూల భావకానా స్థిర చురీనరం చేలాంశేన పృథాన్.

అనువాదము: చి. సకలజనీ విశ్రాంతి కాంక్షనానా సమస్తానా ప్రా ప్రకటితంబు సాతిని బలంబునా మిగిలినా యుండఁ గా టుక కనుకొని దీర్చునక నుండునానానానానానా ప్రకటనానానానానానా పయ్యెర గవ్యును భావ మేర్పరకా. అనువాదసారస్వతము చెలియుట కీయొక్క యుదాహరణము.

నల్లూరిగాలివాన (పద్యఖండ కావ్యము) గ్రంథకర్త: శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు. క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల రు. ౧-౨-౦. రెండువలలకు ప్రాచ్యము గాలివానచే విద్యుత్తు పయిన కృష్ణారావురముయొక్క విమోచనాని యిట్లు రస నత్వకావ్యమాపయను గాంచినది. మాధ్యమిక మాసభారతి యందు ప్రకటితమైన యిందుల కొన్ని పద్యముల సార స్వమును భారతీయములు చదివించి యున్నాడు.

కౌసల్యచరిత్ర (నవనము) గ్రంథకర్త: శ్రీ చెలికాని మార్యాదాపుగారు. శ్రీరామవిలాసగ్రంథము, చిత్రాక్ష, పితాపురం. క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల రు. ౧-౨-౦. రామాయణ ఉత్తరరామాయణముల నుపలబ్ధి ములకు కథాభాగములను పురస్కరించుకొని యాగ్రంథ ము రచియింపబడినది. కైలి సులభముగ నున్నది.

అద్వైతామృతసారము గ్రంథకర్త: శ్రీకృష్ణలూరు కృష్ణస్వామయ్యగారు. డెమిస్ట్రా; ౧౬౬ పేజీలు; వెల రు. ౧-౪-౦. విలాసము: మే నేజరు, ౨ క్షోణియాజూదిలిముద్రాక్షరకాల, చిత్రాక్ష. అద్వైతామృతసారముగ బ్రహ్మవిద్యారత్నము నీగ్రంథము ప్రతిపాదించుచున్నది. సంస్కృతవిద్యము మన గల ప్రాచీనాధునాతాద్యైతగ్రంథములనామము, స్వామిభవమును పురస్కరించుకొని యాగ్రంథము లేబు తెలుగున రచియింపబడినది. ఈగ్రంథమున నుపనిషత్తులనుండియు, శ్రుతులనుండియు, భగవద్గీతాదులనుండియు పరిశీలనముగ ప్రసంగాములు వైకొనబడినవి. బ్రహ్మ జ్ఞానపులకు నాంధ్రుల కి: ముంగోంగు బుగారము.

శృంగారకావ్యాదానకథలు (ప్రథమభాగము) శ్రీ కే. కృష్ణస్వామిరత్నగారు సంపాదించిరి. ప్రకాశకులు: కి యన్, అస్మిత్రాంతంబు, తపానపెట్టె, నెంబరు ౧౧౦, చెన్నపురి. క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల రు. ౧-౦-౦.

భావనారాజసభాలంకారమైన కావ్యానాసనా కవియొక్క సరిత్ర యందు చుక్కగ సరసముగ, సరళతైలిని రచియింపబడినది. ఈకథలు చదువ జనున నింపులా రింబుండును. రసపీఠాసువు లింబి చువత్సారరస మునగ్రోసి యానందింపదగుదురు. మతియు నట్టిమహావీ

యుని చరిత్రమునుండి యిప్పటివారు తెలిసికొని తామచ రింపదగిన విషయములు వేనవేలు గలవు. రసనత్తరము లకు సంస్కృతాంధ్ర పద్యములు సందర్భానుసారముగ నందు జేర్చబడినవి.

ఆకొండివారి వైద్యము గ్రంథకర్త: శ్రీమదునాథంతుల పశ్యకారాజుగారు. క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల తెలియదు. విలాసము తెలియదు. కృష్ణా గోదావరీమండలములందు చిరకాలము నుండి ప్రకటితమైన వైద్యశాస్త్రములకు శాకొండి వారి అద్భుతగ్రంథ మిదు ప్రకాశముగ గూర్చబడినది. ఏతద్వంద్యము, కవి పండితవైద్యవ్యవస్థను సన శ్రీ ఆకొండి రామమూర్తిగారు ప్రస్తుతము పోలవర గ్రామమున నివసించుచు నెల్లవిధముల దనుష్టార్థుల కిం రయేని దీనిపాఠక రోగిజనకల్పకముగ నున్నారట. గ్రంథకర్త వీరికి మేనల్లుడు, శిష్యుడు, అల్లుడు చయ్యెనట; ఉపాధ్యాయకర్త యగు శ్రీ పానగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారును(సాక్షిగ్రంథకర్త) నీయాకొండివారి వైద్యప్రకృతిని కొనియాడినారు. ఆకొండివారి వైద్య విద్యారహస్యముల నీ గ్రంథకర్తగారు ముమ్మందు ప్రకటింపనున్నారట. ప్రకటనకాలమున నీగ్రంథము కంటే దానివలన నెక్కుడు ప్రయోజనము గలుగగలదు.

చాటుపద్యరత్నాకరము (౧) క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: సంపాదకులు: ప్రకాశకులు: దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు, కళానిధి, గ్రంథములు, నల్లూరు, ద్వితీయముద్రణము. వెల రు. ౧-౪-౦. ఇది యాంధ్రభాగమున నిడివలకే ప్రసిద్ధిపడిన గ్రంథము. సంపాదకులు పరసమైన శైలి నింపుగ గథా సందర్భముల చెలియజేయుచు నశీకవిభ్యాసకవులచాటు పద్యము లిందు గూర్చినారు.

‘సకలజనసౌఖ్యములను, సరసకర్ణరసాయనము లును నగు ఖండకావ్యములు, (ప్రాచీన) ప్రబంధములు, శాటకములు, నవలలు, గద్యప్రబంధములు, ఆంధ్రకరణములు మున్నగు వివిధగ్రంథములను నాంధ్రసాహిత్యముల కొకటివంటున ప్రకటించి పాఠకుల కందింపఁదలంచి యున్న యాకొండి గ్రంథముల జయామాముగ మా తృప్తిపాపవర్య గావించునాక!

ఆంధ్రవీరులు (రెండవభాగము) క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: గ్రంథకర్తలు: శేషాద్రిమణిపులు, ప్రకాశకులు: కంకటరామ్ అండ్ కో, రేచావడ, వెల ౧౧ అ.

హిందూదేశ రాజ్యాంగచరిత్రము డెమిస్ట్రా; ౧౧౧ పుటలు. గ్రంథకర్త, ప్రకాశకులు: కోన వేంకటరాయశర్మగారు. ఏలూరు శ్రీసీతారామాంజనేయ ముద్రాక్షరకాల యందు ముద్రితము. వెల ౧౨ అ.

విమలానందము (సాంఘికనవల) క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: గ్రంథకర్త: ఆంధ్ర విద్యావాచస్పతీత్యాది విరుదాంకితులు దోమా వెంకట స్వామి గుప్తగారు. ప్రకాశకులు: పి. బుచ్చయ్యశెట్టి అండ్ సన్, జనరల్ మర్చంట్సు అండ్ నెజిలెన్సు, బళ్లారి. వెల ౧౨ అ.

బుద్ధపురాణము (ప్రథమఖండము) క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: గ్రంథకర్త: నుగ్గిరాల బలరామకృష్ణయ్యగారు. దీనివల రు. ౪-౧-౦. ప్రకాశకులు తిమ్మేని లక్ష్మీనారాయణగారు, మేనేజరు, మానవాద్య గ్రంథములకి, అంగలూరు, కృష్ణాక్షి.

ఆంగ్లగ్రంథములు సౌత్ ఇండియన్ మ్యూజిక్ సీరీస్ ప్రైమర్ (ప్రేజ్ ౧) (South Indian Music Series: Primer-Stage I.) క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల ౪ అ. ఇందు సంగీత ప్రథమపాఠములు సుబోధముగా వివరింపబడినవి. ఎడనెడ నలయుపట్టికలును, ఆంగ్ల హిందూస్థానీ సంప్రదాయ వివరములును గలవు. ఇది మంచిపాఠి నున్నది.

ది ఫ్లూట్ (ఎ స్టడీ) (The Flute-A Study.)

క్రాంతి, ౨౪ శిష్యులు: వెల ౬ అ. మురళి సనాతనసరిత్రమును, వాద్యనియమములును అభ్యాసక్రమమును ఇందు సంగ్రహముగ వివరింపబడినవి. గ్రంథకర్తగారు స్వామిభవప్రకాశములకు కొన్ని క్రొత్త విధాంతములను విందు ప్రతిపాదించినారు. దీనికి రెవరెండ్ ‘హెచ్. పి. పాస్ట్ గారు తీవ్రపలుకు నుడివినారు. ఈరెండుగ్రంథములకును రచయిత శ్రీ పి. సాంబ మూర్తిగారు బి.సి.బి.యల్.; ప్రకాశకులు: ఇండియన్ మ్యూజిక్ పబ్లిషింగ్ హౌస్, జి.టి., మద్రాసు. మిస్ మేయోన్ మదర్ ఇండియా, ఎ రిజాయిండర్

(Miss Mayo's Mother India a Rejoinder)

ఈపుస్తకము భారతదేశమునంతట మహాదేశ ముపాల్గించినదియు, ‘మిస్ మేయో’ అను అమెరికా స్త్రీచే వ్రాయబడినదియు నగు ‘మదర్ ఇండియా’ అను పుస్తకమునకు జవాబుగ బొంబాయిలోని ‘ఇండియన్ సో వల్ రిఫార్మరు, ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు పత్రిక’ సంపాదకులు, స్వప్రసిద్ధ సంస్కరణవాదులు, గడచిన డిసెంబరుమాసమున మద్రాసున జరిగిన అఖిలభారత సంస్కరణసమితి సభ కార్యక్మలును అను నటరాజన్ గారిచే వ్రాయబడినది. దీనిని చెన్నపట్టణములోని జి. ఏ. నటేశన్ అండుకోవారు ప్రకటించినారు. పూర్వకావ్యమైన 126 పుటలు గలిగియున్నది. పుస్తకమునకు చివర మహాత్మాగాంధీ, లాలా లజపతిరాయ మున్నగు ప్రముఖులు మిస్ మేయో పుస్తకముపై నిచ్చిన యభిప్రాయములనుగాడ చేర్చబడియున్నవి. వెల 12 అణాలు.

నటరాజన్ గారు ఇండియన్ సో వల్ రిఫార్మరు పత్రికలో వ్రాసినవ్యాసములే ఇట్లు గ్రంథరూప మును దాల్చినవి. ఈవ్యాసములలో నటరాజన్ గారు మిస్ మేయో పుస్తకములోని యవకతకవ్రాతలను యుక్తియుక్తముగ, సోదాహరణముగ ఖండించి యాయాదుది కేవలద్వేషభావముతోడనే యన్యదేశములలో భారతదేశముపై ననన్యభావము గలుగజేయు తలంపుతో మాత్రమే వ్రాసినదనియు, నామె చెప్పకొనుచున్నట్లు భారతీయులపై గల యభిమానముచే గాదనియు చాల చక్కగ నిరూపించినారు. మదర్ ఇండియాను ఇండియా ఆఫ్ ది వాక్ వ్రాయించియుండు రను విషయము ఆ పుస్తకములోని యీ క్రిందిమాటలచే నూచింపబడుచున్నది.

సంగయవకులవిషయమున నామె యిట్లు వ్రాయుచున్నది:

“Many little book-stalls wherenarrow-chested, anaemic, young Indian students, in native dress, brood over piles of fly-blown Russian Pamphlets.”

చుక్కలలగు భారతీయవిద్యార్థులు కలకత్తాలో చిన్నచిన్నపుస్తకములకుకాణములపై జేరి బాల్మీవిక్రకరపత్రములను కట్టలు కట్టలుగ నెగురుచున్నవనిని తిరుగవేయుచుండురట. మరల సంగదేశమునునడచి మరియొకచోట నిట్లు వ్రాయుచున్నది:

సంగదేశము హంతకులకు, నరాజకమునకు నీవాసస్థాన మని యామెయభిప్రాయము.

“Bengal is the seat of bitterest political unrest the producer of India's main crop of anarchists, bomb-throwers and assassins.”

(Mother, India, p. 118.)

ప్రతిభువారికి సంగదేశ మన్న సింహస్వప్నము. అందుచే గాదు భారతవర్షము నెల్లప్పుడు సంగదేశముపై నొకకన్ను, అన్యప్రాంతములపై నొకకన్ను వైచి యాచుచుండును. ఈభావమునే మిస్ మేయోగూడ ప్రకటించుచున్నది. లేమన్న సంగదేశముపై నామె ప్రత్యేకముగ నంతటి గ్రోధము కలుగుటకు వేలుకారణమేమియు గన్పింపదు. మిస్ మేయోపుస్తకములో భారతీయుల దేవతావిగ్రహములనునడించుచు, భారతీయ పనితలనునడించుచు గాన్పించెడి యసహ్యపుమాంసు సిగువానివ్రాతలను మరల నెత్తివ్రాయుట భావదేవత

నవమానించుటయే యగును. ఈవిషయమున నటరాజుగారు వ్రాసిన వాక్యముల నిందువాహించుచున్నాము:

"We are ashamed to write all this; but when a shameless woman, herself too obviously suffering from the sex-complex, proclaims to the world that these things are normal to Indian life we have perforce to do so."

(Rejoinder, p. 80.)

రాజకీయస్వాతంత్ర్యమే సాంఘికభివృద్ధికి పట్టుకొనునీయము. మొదటిది లేనివాడు రెండవదానికి భంగము రాకకష్టమనియు నటరాజుగారి యభిప్రాయము. ఈవిషయమున నా రిట్లు వ్రాసినారు:

"It is our considered opinion that the acceleration of self-Government in India will accelerate the pace of social progress and that without it social stagnation is not a distant possibility."

ఈయభిప్రాయముతో మేము సంపూర్ణముగ సేకరించెదము. సాంఘికముగ సంఘసంస్కరణములు సంఘవిధేయములవలెనెంచి, సంఘసంస్కరణ మభివృద్ధిగాంచినచోనే రాజకీయస్వాతంత్ర్యమునకు తల పెట్టగూడదనుచుండును. అది సారపాటిని నటరాజుగారి యభిప్రాయమే తెలియజేయుచున్నది. సర్వవిధములయభివృద్ధికిని రాజకీయస్వాతంత్ర్యమే మూలాధారము. అది లేనివాడు మనగతి సర్వవిధముల నశోగతియే.

భారతదేశమున సంఘసంస్కరణము భారతీయ సంప్రదాయానుగుణముగ, భారతీయుల సంస్కృతి ననుసరించియే, జరుగువలయునుగాని యింగ్లీషు దానిని నడుపుటకు లేదనియు, దానిని భారతీయులెన్నడును విడచకాలగనియు నటరాజుగారు స్పష్టముగ జూటుచున్నారు.

"India must go about her reforms in her own way in keeping with the Historic continuity of her culture and civilisation. She will not be bullied into it by the calumnies of a Miss Katherine Mayo We cannot on any account allow the social initiative pass out of our hands into those even of our most friendly outsiders."

(Rejoinder, pp. 92, 93.)

నటరాజుగారి యాభిప్రాయము భారతీయులందఱును తప్పక విమర్శించిరి. నూతనవిషయము లనేకములు దీనిని నడుపుటచే చెల్లినవివేచనము. ఇట్టిప్రశ్నకమును బ్రదుకించిన (జి. ఎ. సెకెట్ అండు కో) వారు ప్రజల కృతజ్ఞతకు వాక్రులు. [ప్ర.రం.]

త్వరపడుదు

వెలువడినది.

వెలువడినది.

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయంద్రవచనము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిజెలు దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత వింగ్లీషులోనికి బరివర్తితమైన యత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత నేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుఖవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో, దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొను పైజు నిండు శ్యాలికోజెండు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

త్రస్థాని పెట్టి నెం. 212 రు. చెన్నపురి.

వివాహవయోనిర్ణయము

[వాసా - సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు]

శ్రీ శాసనభద్రయందు మహాపర్వము బాలికలకు 12 సం॥లు, బాలరకు 16 సం॥ల లోపు వివాహముచేయరాదనే నిట్లు ప్రవేశపెట్టియున్నాడు. మరలను శాసనభద్రలో శ్రీమతి దాక్షకును త్రిపుత్తుకుగారు బాలికలకు 14 సం॥లు, బాలరకు 18 సం॥ల లోపు వివాహముచేయరాదనే నిట్లు ప్రవేశపెట్టినట్లున్నాడు. ఈవిషయము నెట్లు దేశకల్యాణ మని లోకజ్ఞులు భావించుచు నతిబాల్యవివాహములచే కలుగుచున్న కీకలనీ విధముగా వేగొనవచ్చును.

వివాహములు తలపెట్టవలయుచున్నప్పుడు, విందు విందమును ప్రధానముగా గలవి గావు. వేగవేరు మటుంబరీ స్థితులలో పుట్టి పెరిగిన స్త్రీ పురుషులు ఈ వివాహంబుననే తమ మనస్సుల సేకరింపజేసికొని యానన్దము సంపాదించుచు నిర్వహింపవలయును; పశ్చింతమును నుద్ధిచేయవలయును; ఇ.టివలపులుర్యాదలను కాపాడవలయును అట్టి వివాహములలో వివాహమునకు ముగ్ధులైన స్త్రీలు ముఖ్యమైనవి. ఈ కాల్య వివాహములు కన్యకలకును పురుషులకు, విద్యార్థిరాయములకు గలిగించుచున్న తలదండ్రులు వేగముగా మరుగున పెట్టవలయునను వేడుకచే తమ కన్యక ప్రభువరజస్వలయైన నల్లవని నమండే గర్భాధాన సుహృత్సములు చేయించుచున్నాడు. అట్టి స్త్రీలు అదిరకాలముననే గర్భిణులై ప్రపంచ శక్తిలేక ప్రాయశఃమగా మరణించుచున్నాడు. ప్రపంచినను నుద్ధరించుచున్నాడు. తమకు 10 సం॥లు నిండకప్పుడు 6, 7 సం॥ల ములకు కనచున్నాడు. ఆ సం॥ల నలున్నా చానాటికి దుర్బలమై, అంగుష్ఠపరిమాణములై, అగధూయకములై, అన్యకలలోనే మరణించుచున్నవి. దానిచేతను మరణముల సంఖ్య పెక్కుమారులు పెరుగుచున్నది. దేశములో నమిట్టి అచారాయము 23 సం॥లుగా క్షీణించినది మేరీకము దైవసంఘటితములు దానియందు విధానములయందు దుర్బలములు నున్నామని విచారించరాదు. 9 లేక 6 మాసముల తరువాతను చానాను స్త్రీపురుష చిహ్నములు అశిశువుల కేమాత్రము నుండిన మేరీకము చేపిరిగినవి. అట్టి వివాహములలో సంపాదించు యానన్దము లేదు. అందులకు కట్టిపై పనులున్నవి. దానిని విగ్రహించుకొనలేక నిరంతరకార్యములందు వాత నిరంతరములగుచున్నాడు. ఈ కాల దంపతులకు బాల్యమునందే యానన్దము, యానన్దమునందే కొలరము; కానరమునందే జీవితాంతమున్న కలనమున్నది. విద్య, బుద్ధి, వియము, ఆరము, వాసన మున్నగు ములచే నీబాల్యదంపతులకు కానుకావలయు తమగా విమరణింపలేరు. దానిచే వారసంపాదములు చొచ్చుబడుటలేదు. ఈభాగ్యవివాహముల చారము అప్రకాశములచే కాక అన్యభావములందు సాంక్రామికరోగములే వానాటి ప్రబలములగుచున్నది. ముగ్ధులైన బాలరకు పక్షిల మెట్లలో నా నికిబడుటగా పులిపిరుగు ముగ్ధ కన్యకలకు గడ్డలు, పిల్ల బడుటగా కన్యకలకు కరుని కిరన్నులే తలంబాగి బాయిలు విక్రీణి హస్తాన్నిరమైన దురాచారముగానా! తలంబాగి తమ కడుకు బంపిన గుడిలోని కిలవిగ్రహములతో లేక యింటిలో బొమ్మలతో పెండ్లి చేసి యేల నోడించరాదు? పెండ్లి విషయే విమరణలకు బలి పెట్టినాని తన కడుకుల కడగరా? ఈ బాల్యవివాహ మహోల్లాసుచే వితరువులు, భుజనైన బాలికా బాలరకులకు పెచ్చు పెచ్చుగలగుచున్నది. బాల తరువులను భరించుట కన్న గర్భకోకమే మేలయెంచి తిర్రుగ్రాము వారిచే పూర్వము సహగమనమును చేయించెదరా. నేదాసభాగమునను నిషిద్ధమైనది గర్భిణిరము కానరాదు. ఆమరణాంతము వారి కిలాననములను జూచుట యెట్లు? వారికి కాశ్యత బ్రహ్మ చిర్యి వ్రాతీక్షు ను గంపుట యెట్లు? ఇట్టి హంకష్టములను భట్టిల్లయిన బాల్యవివాహ దురాచార మడుగంటినగాని దేశములో నేపదుద్యములు తలయెత్తబాలవని లోకజ్ఞులు పలుకుదు నుదాహరణము. అచారపరాయణులు ముత్రము ఈ పలుకులను విడిచివులను శిట్టి, బాల్యవివాహము లే కాస్త్రసమ్మతములు. 12-14 సం॥ల వరకు పెండ్లి చేయుచున్న బాలికల రజస్వలలగునను అట్టివారిమెట్లో బండ్లరాతిగిట్టి తలదండ్రులు సమాద్రములలో పడవయి బసినదే కాని వారికి పెండ్లి చేయరాదు. చేసిన వర్తనాంశగ్రుగునను; వ్యభిచారము చేయును. చక్కని లోకానుభవముల తలదండ్రులు ఎంచిసిన వివాహమే సుఖిగర్భ మొనరి. యానన్దములు అట్టి యెన్ని కలకలము ప్రసాదించరాదు. ప్రాధావివాహము సర్వకాస్త్రసిద్ధము,

తాత్కాలిక ప్రయోజనాభావములకు ఉన్నాని సవాతనమైన శర్యునీతువును నడకరాదు. కలి ముడినది. దురాచారములు, సదాచారములసానముల శాక్రమించుచున్నవి. ఆయినను సవాతన భక్త్యవరాయణము నిరంతరములకాక తమ సర్వశక్తిని భారవోసి యువరీవివాహపు చట్టములు శాసనసభలలో నెగ్గుకుండ పట్టుపట్టకల ము, నన్నిసంస్థలనుతో పలుకుచున్నాడు ఆలోకజ్ఞులకును, ఈ పూర్వాచారపరాయణులకును దైవదత్తమైన మహమ్మదోషము కాంచించినగాని లోకములో వైకము త్యము, కల్యాణము చేయరాదు. వారి ప్రయోజనే తూర్పు ముఖముగా మ్రోగును. వీరిప్రయోజనే పడమటిముఖముగా మ్రోగును. వారి దృష్టి లోకకల్యాణములై ప్రసరించును. వీరిదృష్టి పూర్వాచారములై నిలుచును. కాని పలువిషయములందు అచారములు కాలక్రమమున మారి కాస్త్రములకు విలక్షణములుగా నున్నవి. నేను నిరదియున్న యాచారములన్నియు కాస్త్రసమ్మతములనిమాత్ర మూహింపజాలము. కాస్త్రములు సర్వదేశములకు సమానప్రమాణములు. అచారములు దేశకాలావస్థలచే మారునవి. కాస్త్రాచారములు రెంటిలోకాస్త్రమే జలన త్రైప్రమాణమైనది. కాస్త్రములు నెల్లంఘించిన భర్తృహిని గలుగుచుగాని కాస్త్రులెక్కడమైన యాచారము నెల్లంఘించినంత మాత్రమున భర్తృహినిగలుగదు. కాస్త్రములు చెప్పనివిషయములు బయటగును, సందిగముగా చెప్పిన విషయములందును మాత్రమే శిష్టాచారమునకు ప్రామాణ్యమి కాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. కన్యకావివాహ వయోనిర్ణయ విషయమున కాస్త్రము లెట్లు ప్రవర్తించినవో పూర్వులు చర్చించినదాని నిట పరిగ్రహించెదను.

అభిసంస్థానాధ్యక్ష ప్రయోగముచేక న్యాయస్థితియగునని చూచావ్యక్త ప్రశంజలి చెప్పియున్నాడు అభిసంస్థానాధ్యక్ష సంప్రయోగమునగా ఈ కన్యక నామ భార్య యగునగా అనే గుచ్చునో చేసినపాపము. ఇదియే అష్టవిధవివాహములకు సామాన్యలక్షణము కానోపును. ప్రకృత బాలికావివాహముల యందు తలదండ్రులయిచ్చయే ప్రధానముగానున్నది కాని వరునియిచ్చ ప్రధానముగాదు. ఇక సంప్రయోగమునకు ప్రసక్తియే కానరాదు. కాన నీ ప్రకృతివివాహములందు వివాహసామాన్యలక్షణము అసంభవమైనదని మైనది

మనవు:-

శ్లో॥ తింకన్యకానోపేత్య న్యాయస్థానాద్వ్యవహారమునకిం ప్రవృత్తనోపైష్టవ్యం వా భిక్యనీదతి సర్వం॥

తా॥ భర్తకు క్షీణించునకు భిక్ష త్యవహరిం 10 సం॥లు ఈదుల వా 12 సం॥లు ఈకల కన్యకు, 24 సం॥లు ఈకల వా 24 సం॥లు ఈకల కన్యకు పెండ్లి గూడనచ్చును ఈ శ్లోము ఆచర్యులకరణముగా చేపుటవలసి. "భక్త్య నీదతి సర్వం" అనుటచే ఇది అపభర్తృమే యి 2 కనకుచున్నది. 12-24 సం॥లు వయస్సుగల కన్యకుల వివాహము మనువు ముఖ్య లక్షణముగా చెప్పలేదని మనము గ్రహింపవచ్చును.

మనవు:-

శ్లో॥ అపిందాన యా మాతృ రపగోత్రావ యా పిత॥ సాద్విజానాం ప్రతా న్నాదారకర్మణ్యైః సునీ॥

తా॥ వైశునసంపర్కము లేని కన్యకు బ్రహ్మకత్తి యైశులకు వివాహకర్మయందు ప్రవృత్త యైనది. అనగా రజస్వలా వివాహమే ముఖ్యలక్షణ మని స్పష్టము.

మనవు:- నూ॥ గృహస్థావినీతక్రొధహర్షోగుహా నాభాత స్నాన్త్య అసమాన్వా మస్పృష్టమైశువాం భార్యాం వింశేతి॥

తా॥ వైశునసంపర్కము లేని కన్యకు పెండ్లియగడ వలయును ఈ వచనమున్ను రజస్వలావివాహమే ముఖ్యముగా బోధించును తద్వారాగూ, మైశునసంపర్కము మున్నగు కన్యాదోషములను, గోపనముచేసి వివాహమే చేసినచో లెండి శిష్టాచారము ననుసరించెయ్యరాదు. రజస్వలకాని కన్యకకు మైశునసంపర్క ముండదు. కావున మన్వాదులకు రజస్వలా వివాహమే సమ్మతమని స్పరించును.

సంవర్తకు:-

శ్లో॥ రోమదగ్ధనస ప్రాప్తే సోమోభుక్త్యైః సభ కన్యకాం॥

రశోభుక్త్యైశు గంధర్వ సుహృద్భుక్త్యైశు పానకం॥ తా॥ రోమదగ్ధనకాలమందు సోమమున్ను రశోభుక్తన కాలమందు, గంధర్వులన్ను సుహృద్భుక్తనకాలమందు పానీయము ను కన్యక సుభవించును. ఈ మత్స్య రసభవించినతరువాతనే కన్యకకు వివాహమని శ్రుతులు చెప్పుచున్నవి.

(చేదము)

ననిపించి, వీనిని ప్రశంసార్థముగ నిర్వహించిరి. బెంగాలునందు అవ్వకేలు జనరలుగ నియమితులైన భారతీయులలో, వీరు ప్రథములు. ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులగుటకును వీరే ప్రథములు. బొంబాయిలో 1925 వ సంవత్సరమున జరిగిన కాంగ్రెసు సభ కథ్యక్షత వహించిరి. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో పాల్గొనిన భారతీయులలో వీరే ప్రథములు. వీరు హిందూదేశ సహాయమర్త్రగ నియమితులై, బ్రిటిషుమంత్రివర్గమున సభ్యులయిరి. సంస్కరణ శాసనమును ప్రభువులసభలో కొనసాగించుటకు, సింహప్రభువుగారి చతురతరముఖ్యకారణమయ్యెను 1920-వ సంవత్సరమున వీరు బీహారుకు గవర్నరుగ ప్లండి ఒక్క సంవత్సరకాలము పనిచేసిరి. వీరికి పిమ్మట భారతీయుల కెవరికిని, గవర్నరుపదవి నొసగి యుండలేదు. వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు ప్రజల కేమాత్రము సచ్చలేదని తెలిసిన సంగతియే. ఇంగ్లండులో వీరు కాపుర మేర్పరుచుకొనినను, మాతృదేశమున కిటీవల వచ్చి, సైమనుకమిషనును బహిష్కరింపగూడ దని సలహా నిచ్చిరి. కాని వీరి సలహాను మితవాదులు సయితము పాటించరయ్యి. వీరు 1864 సంవత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవు నరికి వీరికి 63 సంవత్సరములు. వీరు స్వదేశమున చనిపోవలె నని, దైవముటన గాబోలు! వీరి యభిప్రాయములతో పలువురు ప్రకీరణింపకపోయినను, సింహప్రభువుగారి సామర్థ్యమును బుద్ధివైభవమును కొనియాడనివా రుండరు. భారతీయుల నెట్టి పదవులలో నియమించినను, వానిని సమర్థతతో నిర్వహింపగల రని, సింహప్రభువుగారు స్వయముగ జూపగలిగిరి. వీరి యాత్మకు శాంతిగలుగుగాక!

కొచ్చిన శాసనసభ

స్వదేశసంస్థానములప్రజలలో గూడ కదలిక ఏర్పడుచున్నది. వీరును హెచ్చుస్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారు. కొచ్చిన సంస్థానమునందు దివాను గారే శాసనసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుట తటస్థించుచున్నది. వీరు ప్రజాప్రతినిధులకు పలువిధముల అడ్డంకుల గలిగించుచున్నారు. శాసనసభలోని అభివృద్ధిపక్షమువారు తమకు గలుగుచున్న యిబ్బందులను మహారాజుగారికి దెలియబరచిరి. శాసనసభలో అధికారులు లేకుండ జేయవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులు వైచేక్షిలకు సరియగు సమాధానములు వెలువడుటలేదు. శాసనసభాధ్యక్షుడు తరుచుగ అడ్డుగలిగించు చుండును. సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నల నడుగుటకు సభ్యులకధికాగము లేకున్నది. అధికారులు మాత్రము సప్లి మెంటరీప్రశ్నల నడుగవచ్చునని దివాను ప్రెసిడెంటు గారు ఉత్తరువు జేయుటవలన మరింతయిబ్బంది గలుగుచున్నది. హిందూదేశ మంతయు స్వపరిపాలన ము నా శించుచుండ, కొచ్చిన సంస్థానము ముందుకు జనకుండుట భావ్యముగ లేదని అభివృద్ధి పక్షమువారు స్పష్టపరచిరి. అనధికారాధ్యక్షుని నియమించి సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నల నడుగుటకు శాసనసభ్యులకు హక్కునీయవలయు నని యీ పక్షమువారు గోరుచున్నారు. ఇట్టి కోర్కెలు స్వల్ప మయినవి. వీనిని సయితము కొచ్చిన ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచో, ప్రజలలో అసంతృప్తి ప్రబలకమానదు.

జనోబ్ లేఖ : బ్రిటిషు సీత

రుష్యా రాయబారి యగు జనోబ్ గారి లేఖను బ్రిటిషు కన్సల్వేటరు లువయోగించి తేటపరచుచు నుదివరకు పడగొట్టియుండిరి. ఈమధ్య సీతలు సర్వీసు ఉద్యోగులను విచారణ సేయుటలో ఈలేఖవిషయము మరల బైకివచ్చెను. ఈలేఖ ఫోర్జరీ యని పలువురు పెనుక తలంచిరి. విదేశశాఖ వారు దీనిని దుర్వినియోగముజేసిరని మాక్డనాల్డుగారివుడు దెలుపుచున్నారు. ఇట్టిలేఖను విదేశముల కెవరును పంపియుండ లేదనియు లేనిపోని యపనిదలను విదేశకార్యాలయమువారు వ్యాపింపజేసిరనియు మాక్డనాల్డుగారి తలంపు. లేఖ నిజమగులేఖ గాదనియే వీరు భావించుచున్నారు. ఇట్టిదుష్ప్రత్యయములకు ఎన్నికలలో గెలుపునిమిత్తమై విదేశకార్యాలయమువారు పాల్పడినమాట నిజమగుచో, బ్రిటిషురాజకీయప్రముఖుల సీతప్రవర్తనము ఎంతహింసముగ నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. భారతీయులలోపములను గోరంతలు కొండంతలు చేయుచున్న మిస్ మేయోగారు ఇంగ్లండులో పెద్దవారి యాదరణక్రింద జరుగుచున్న ఫోర్జరీలను అసత్యప్రచారమునగాంచి ఏమందురు? ఇకమీద బ్రిటిషుప్రముఖులు హిందూదేశమునకు సీతులను బోధింప పాల్పడకుండుట మేలు.

కారాగృహములు: నూలు వడుకుట

హరినర్సోత్తమరావుగారి డిగ్రీ న ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పచు, ఏజులులోను నూలువడుకుట జరుగలేదని ప్రభుత్వమువారు జవాబుచెప్పిరి. కారాగృహములలో దేశమున కుపయోగించు పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టుట యవసరము. పలుకముల ప్రజలకును రాట మువయోగించినంతగ మరియొక పరిశ్రమ యుపకరింపదు. రాటపు ప్రయోజనమును ప్రభుత్వమువారుగూడ అంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో కారాగృహములలో రాటపు పరిశ్రమను ప్రవేశపెట్టుట కేల యభ్యంతర ముండవలయునో తెలియదు. నేరస్థులు జులులునుండి విడుదలయిసమిష్టుల స్వతంత్ర గౌరవజీవనము నేర్పరుచు కొనుటకు వారికి రాటము చాల లాభించును. ఖియదీలు జులులులో నున్నపుడును, వెలుపలకు వచ్చినపిమ్మటనుగూడ, రాటములను వగ్గమును వారికి సమకూర్చుచో, నేరముల గావించుటకు వారి కికమీద ప్రోద్బల మేర్పడదు. ఈవిషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు దూర మాలోచించుట యావశ్యకము.

పంజాబు శాసనసభ: మద్యపాన నిషేధము

పంజాబు శాసనసభలో మద్యపాన నిషేధావశ్యకతను నిరూపించుటకు ఎక్సైజు గ్రాంటునందు రూపాయిని తగ్గింపవలయునని ఛౌదరీ అవుల్ హక్కుగారు సవరణను ప్రతిపాదించి, శాసనసభాధ్యక్షుడు సవరణ పనికిరాదనెను. ఇందుకు సంబంధించిన సవరణలన్నియు సరిగలేదని త్రోసివైచెను. ఎక్సైజు చట్టమును సవరించినగాని మద్యపాననిషేధమును గూర్చి చర్చింపగూడదని అధ్యక్షుడు తీర్మానించెను. అధ్యక్షుని అపూర్వబుద్ధివైభవమును ఎంత మెచ్చుకొనినను తనివితీరదు. వీరిమార్గమును ఇతర శాసనసభల అధ్యక్షులు గూడ అనుసరించెదరేమో చూడవలయును. మద్యపాన నిషేధమును

సర్వమువారు కొనసాగింపక జోయినను, ఇతర శాసనసభలలో దీనిని చర్చించుట కవకాశ ముండెడిది. అట్టి యవకాశమును సయితము దొలగించి పంజాబు శాసనసభ్యుడు, ప్రభుత్వమున కెట్టి యిబ్బంది గలుగకుండ జేసినందుకు, వీరికి వారు కృతజ్ఞులై యుండగలరు.

ముసులోనీ గర్జనము

ఇటలీ ప్రధానమంత్రి లగు ముసులోనీగారు తమ యుద్దేశ్యములను దాచుట కలవాటు పడిన వారు గారు. ఇటలీకిని ఆస్ట్రీయాకును మధ్య పైరోలు విషయమున జనించిన భేదములగూర్చి ముచ్చటించుచు, తాము చెప్పిన వాక్యము లీ మారుక్రియలక్రింద మారునని, ముసులోనీగారు మందలించుచున్నారు. ఈసంగతిని వీరు ప్రపంచ మంతటికిని తెలియజేస్తు చున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఇట్టివ్యవహారమునందు తలదూర్చుచో, ఈ సంఘము జీవముతో బైకిరాదని ముసులోనీగారు భయపెట్టుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘము పట్ల ముసులోనీగారి కెంతగౌరవము గలదో, యిందు మూలమున గ్రహింపవచ్చును. ముసులోనీగారి వైఖరి యితరులనుగూడ ప్రేరేపించుచో, యూరపు నందు త్వరలోనే మరియొక ఉపద్రవము వాటిల్లి వచ్చును.

ఫజలుల్ హుస్సేనుగారి బెడరింపు

తహశీలుదారుల జీతములను పెంచగూడదని పంజాబు శాసనసభలో నొక సభ్యుడు సూచించెను. దీనిపై ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభ్యులగు సర్ ఫజలుల్ హుస్సేనుగారు మండిపడిరి. శాసనసభకుని తీర్మానము సంగీకరించి తహశీలుదారుల వేతనాభివృద్ధిని నిరాకరించుచో, ప్రభుత్వ సేవకులు ప్రభుత్వమువారినే నిందించేదరు గాని, శాసనసభ్యుల నిందింప రనియు, అప్పుడు ప్రభుత్వమునకును చాల ఇబ్బంది గలుగు ననియు, అందుచే నిట్టి ప్రతిపాదనలను శాసనసభ్యులు గావించగూడ దనియు, ఫజలుల్ హుస్సేనుగారు మందలించిరి. ఫజలుల్ హుస్సేనుగారు శాసనసభ్యులపై క్రొత్తనిర్బంధములను విధింపజూచుచున్నారు. వీరికోర్కెయే నెగ్గుచో, శాసనసభ్యు లికమీద నోరెత్తుటకే వీలుండదు.

ఈజిప్టు: మంత్రివర్గపు రాజీనామా.

ఈజిప్టుకును ఇంగ్లండుకును మధ్య మరల పైషమ్యము ప్రారంభమయినది. క్రొత్త ఒడంబడిక బ్రిటిషువారి ప్రాబల్యమును ఈజిప్టునందు నిలుపుచున్నది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాశించుచున్న ఈజిప్టు ఇట్టి ఒడంబడికను తిరస్కరింప నెంచుట వింతగాదు. ఈజిప్టు మంత్రివర్గము దీనిని నిరాకరించి రాజీనామా నిచ్చెను. కన్సల్వేటరు ప్రభుత్వమువారింతకన్నను ఎక్కుడు దూరదృష్టిజూపెద రని ఎవరును తలచియుండరు. ఒడంబడిక పనికిరాదని నెల్లడిజేయుటకు ఈజిప్టు ప్రజలు తీవ్ర ప్రచారము జరుపుచున్నట్లు సేటీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ముం దేమి జరుగునో చూడవలయును.

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషు నైనిక మదింపులు

ఖర్చు తగ్గుట

లండన్, మార్చి 1:—1928 నైనిక వ్యయము 41050000 పానులు నిరదేశమునకు 5150 0 పానులు తగ్గుచు పోవడమునకు ఖర్చును తగ్గించు అదనముగ మదింపు ప్రవేశపెట్టెదరు. ఇండియాలో బ్రిటిషు నైనికము (బ్రిటిషు సే. తో 158500 పానులు వ్యాపకము. నిరదేశమునకు 13000 తగ్గుచు. 1927 నైనిక ప్రవేశము తగ్గుచు 2700 మంది అనుభవము దానికంటె తగ్గినది.

స్వాదర్శన కమిటీ

ప్రభుత్వ వైరి

(నీమ సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 2:—సోమవారము కామన్స్ సభలో స్వాదర్శన కమిటీ తీర్మానములను గూర్చి ప్రభుత్వ విమర్శనలు చేయబడినవి.

ప్రభుత్వము వారి యభిప్రాయమును దెలుపవలసిగా దానిని దానిట్లుంటును కొరతలను దెలుపవలసిని ల్యాండ్స్ డిపార్టుమెంట్ గారితో గవనరు.

ప్రత్యేక సా. ఘోష విషయములకు ప్రచారము చేయు పత్రికలకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక సహాయము చేయుచున్నారాయన, అవియును మొత్తమునకును డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ను కున్న పరిధియందును దెలుపవలసిని ల్యాండ్స్ డిపార్టుమెంట్ గారితో గవనరు.

నైపుణ్య కమిషను

గౌ. పట్టుగారిని సందర్శించును

(నీమ సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 2:—ఫిల్లిప్స్ లింగ్ నైపుణ్య కమిషను బోర్డును గౌ. పట్టుగారిని సందర్శించి మొదలుపెట్టిన తర్వాత సమర్థించుకొనెదనని 'ఇండియన్ న్యూస్ పర్సన్' విలేజర్ల దొంగిలించుచున్నాడు కమిషనుకు భారత నాయకులకు అనుకూలపరిస్థితులు ఏర్పడినవిని, బహుమతిగా ముఖ్య పంచాయతీయాల పని ప్రభుత్వాధికారులు ఆశించుచున్నారని.

ఇరాకు వైమానిక శయము

ఇలినుసానుగారు ముట్టడించుట

(నీమ సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 3:—ఇరాకునుండి రాయలు ఇయ్యూని : దళములో బాటులను బంధించి మిగిలిన ఇరాకు వైమానిక శయమును ముట్టడించుటకు 10 వేల వాహనాలనుతో ఇండియా దళమును పంపియ్యగూడెను అందులో విశ్వకాము యుద్ధము గోచరమగుచున్నది. ఇదివరకే ఇరాకులో యుద్ధము ప్రజలను గూర్చి వ్యవహారము ముద్రుచుచున్నది. పైసానుండి సోమారుల వ్యాపారమునకు వైమానిక ప్రచారములను సాగుచు సౌకర్యముల నొసగుచు బ్రిటన్ కు ఆట్టి సా. వ్యయము నిరాశించుట ఇంకొక గూఢముగా యున్నది.

ఇంగ్లండు ఎన్నికలు

1929 జూలైలో రావచ్చును

(నీమ సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 4:—1929 జూలైలో లేక జూన్ మాసంలో బ్రిటిషు ఎన్నికలు రావచ్చునని ఎంగ్లం ప్రభుత్వ అనుమానము.

ఆరోగ్యమును
పొంద గోరినవారం
దరు తగు భోజనము
స్వీకరించుటకు
ఎక్కువ ధనవంతు
లుగా నుండ
నవ్వరములేదు.

శ్వేతర ఓట్ల ఖర్చును చాలవరకు తగ్గించగలదు. ఆరోగ్యమైన భోజనపదార్థములలో కెల్ల శ్రేష్టమైనది. కుభమైన తేజస్వి శ్రీమతి. బియ్యము, మాంసము మొదలగువాటికంటె ఎక్కువ శక్తిని కలుగ జేయును.

కండిరక్ష్మిని ఎదుకవుప్పని వృద్ధిచేసి సావధానము చేయవచ్చును. అలసటను పోగొట్టును శరీరమునకు వివిధమైన హానిచేయుచు సహజ బలవంతకారి త్వరలో జీర్ణించును భుజించుటకు కడుదురుచున్నది.

నిత్యము శ్వేతర ఓట్లను భుజించుడు. మీరును, మీ కుటుంబమును దానిలాభమును పొందగలరు.

కేతులతో తాకబడదు.

Quaker Oats

జినివీపు లేఖ

(నీమ సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 4:—బ్రిటన్ వ్యతిరేక ఇట్లు దొంగిలించుచున్నాడు:—గిరిగిరిగా రొక్క దమ్ముడిగాడు ఖర్చుపెట్టవలసిని జనుల జీవితపు లేఖకు ఇంగ్లండు తండ్రిగర్ల బెట్టుకొనవలసి పూర్వము యిది మొత్తమునకు స పాదకలుగగన్న మర్కాగా దొంగిలించుచున్నాడు. ఆర్థిక అభివృద్ధి 22 లేదా 23 వేలమును విక్రయము చేయగలదు. బాలముగాను బాం దొంగ లేఖకు బట్టుకవచ్చెనని సకడేవర్తరు పత్రిక యిందుచున్నది. దైన్యము అమె ఇంటిలో ఒకవిడిగాగాధికారిని గలిసి కొనెనట.

ఉపశ్వాసి మిమ్ములకు వైట్టకుబోయి తొంగగా తిరిగి మిగ్గోవాల్లుగాడు తిరిగివచ్చి. ఏవో కొన్ని కాలము ఆతను భార్యను దీసికొనుటకు బంతుబడెనట.

కాగి-ముహూర్తన రాజ్యాంగవిధానమును స్వరాజ్య వాదులు తగ్గుచేయలేనన్నారు బ్రిటన్ వ్యతిరేక ఆక్షేపి. చుచున్నది. కాని ఆపత్రిక దీర్ఘ విలేజర్ల హిందీముస్లి సమస్యను గూర్చి తమ దృష్టి భారత రాజకీయ శక్తులు కేంద్రీకరణము చేయవచ్చునని చెబుచున్నది.

బెన్నరు సరిహద్దు

ఇట్లీ సాహసము

(నీమ సర్వీసు)

కోము, మార్చి 3:—పైలోయిలో పరిస్థితులను గూర్చి మాట్లాడుచు సీనీరు మసావీరిగారిట్లు ప్రకటించి. క్రిందటి కార్యాయము జరిగిన మాటలు ఇప్పుడు కార్యదూషమును దాల్చును. బెన్నరుసరిహద్దుకు కాలిక్రింద నలిపివేసెదమని ఆస్త్రియనులకు ప్రపంచము అంతకును చెబుచున్నాము. జాతిసమితి ఆసక్తి ఇంగ్లండు ప్రవేశించినచో తిరిగి ప్రస్తుతం బయటకు రాలేదు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

ఈజిప్టు అసమ్మతి

లండన్, మార్చి 4:—ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను గూర్చి ఈజిప్టు చాల కొంతమంది నున్నారని సకడేవర్తరు కెయిరో విలేజర్ల చెబుచున్నాడు.

జూదముడిన కారణముచే పనిలోనుండి తొలగించిన గిరిగిరిగాని గూర్చి చెబుచున్నట్లు కార్మిక కమిటీ మనసు చున్నది.

TENDER NOTICE.

CONSTRUCTING ELECTRICAL POWER STATION FOR COCANADA MUNICIPALITY.

Sealed tenders will be received by the undersigned up to 4 p. m. on 10-3-28 for the construction of the Electrical Power Station. The connected Drawings and Estimates and other details of the work are open for inspection at the Municipal Office during Office hours. An earnest money of Rs. 250/- should be deposited with each tender in the Municipal Office.

Municipal Office, Cocanada. (Sd) D. KRISHNAMURTHI, Chairman.

నోటీసు

ఆయాచితముగా లభించిన యోగ్యతా పత్రమును యీ క్రింగ నుదహరించుచున్నాము. నేను వివర్ణ కొన్ని క్రిస్టల్ లూరింగుకారు టాక్సిగా యుద్ధయోగిండు చుచిని. కారున కమర్చియూండిన మొదటి టైరులతో 10 వలములకు 14,000 మైళ్లవరకు ప్రయాణము చేయగలవి. ఇంతవరకు దానిని పూర్తిగా పరిశోధించలేదు. మరి 1 సంవత్సరమునకు దానిని ఓవర్ హాల్ చేయవలసిగా నున్నది. దాని వికరణలను యంతవరకు క్రయింపలేదు. డెనకు 200 లేక 300 మైళ్ల వ్యాప్త చాలపరామమును నాట్ల యిత్యత్ర పల్లె గ్రామములకు కూడ పెర్చియించెను.

ఈ పుత్తముయొక్క అసలు మా ఆఫీసువద్ద చూడవచ్చును. Jones & Co., Mount Road, Madras.

మదనకా మేశ్వరిలేవ్యాము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుక్కనవ్వు, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, పిత్తవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 కిల్లీలు వ్యాసు. 20 కులముల డబ్బీరు 1-4-0 పాలనగలలేవ్యాము—రక్తకుద్ధి శ్రేష్టమయినది. పనామీహము, ముద్దానాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలను. 20 కుల డబ్బీరు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు చేరు. 8351 వి. పి ఆంధ్రకో. ఆయుర్వేదపదానం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రభుత్వము నైపుణ్యము సంఘము

సహాయకార్యదర్శి శ్రీయుత

స. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలగువారు వ్రాసిన లేఖ ప్రభుత్వము ప్రతిపక్షమున నైపుణ్యమును జరిగిన సంభాషణలో నేడుగూడ పాల్గొందునని కాని దానిని ప్రకటించుట ఆనాసకముని నేతలందునున్నాను. కాని యిటీవల జరిగిన బహిరంగపక్షలో మానభావముగూర్చి గౌరవప్రతిపదికను అప్పుడు జరిగిన నిజానిని నేను వెల్లడింపకలేమిని కాదు.

“యీ ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నామని అప్పుడు ప్రముఖ ప్రభుత్వములో మాటా వెవరునూడ చెప్పియుండలేదు గాని అటుల చెప్పినట్లు నిజముకాదు. భారతీయులు ఆర్యజాతిపాలు ఆంగ్ల జాతిను బరిపాలించినవో పోతే ప్రజలుగా నుండుటవలన కలుగుకష్టములను అంగ్రేయులు గూడ నాను గా గ్రహించుకొని యుండురని యొక సత్యము తెలిపియుండలేదు గాన నటుల తెలిపినట్లు గూడ నిజముగాదు అందులకు ప్రముఖ ప్రభుత్వము విభ్రాంతులైనట్లుయు సరిగాదు. అటుల విభ్రాంతులగుట కారణమేమి యను కనబడదు.

“భారతీయులు యేమికో నున్నావో దానిని ప్రైవేటు సంఘమువారు సరిగా తెలియకలేదు భారతీయులు ఆంగ్ల జాతియు ఆరు గంటల పేపు (ఆరు గంటలుగాని పేనితేలుపటి పట్టు ఆరు గంటలుకాదు) భారతీయులు పరిపాలించుట కనుమరింపును. అప్పుడు భారతీయుల కోరికలను బ్రతిఫల వ్యక్తి యను బ్రతిఫల జాతీయులగూడ బాగుగా గ్రహించగలరు” అని నేను వ్యక్తిహితముగ ఆనగా ప్రభుత్వములో సంబంధములేకంద 4-2-23 వ తేదీని ప్రైవేటు సంఘమువారికి వ్రాసినది. నా కక్ష్యంత గౌరవనీయులను శ్రీమంత్ దావూరు వరదరాజులు నాయకుగారికి నా లేఖ ప్రతినిధిగాని నొసంగితిని. దానిలోని విషయములను శ్రీయుత బులు సాంబమూర్తిగారు ఆనాడు సరిగా తెలిపియుండలేదుగాని అది బుద్ధిపూర్వకము కాదనియే నేను నమ్మిదను.

ఆనాడు సంభాషణలో జరిగిన విషయములను నేనిప్పుడు సరిగా వెల్లడింపకలవిందలగు సర్వాను ప్రముఖులకు నా నాయకుడగు పో. వహదుపాపాగారును నక్కిమన్నింతుని నమ్మిదను. 27-2-23 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 కంటలకు మేక మీషనుగులు మా కొరకు సిరిక్షించుచున్న గదిలోకి పోతిమి. మా నాయకుడు మొదట మా ప్రతినిధులందరిని వకసగా సర్వానుగారికి యొకకవరచెను. పిమ్మట సర్వానుగారు సంఘభ్యుల కందరికిని మమ్ములను విడివిడి యొకకవరచెను. ఈ మర్యాదలు జరిగినపిమ్మట మేము అసీయలమైతిమి. మేము వచ్చినందుకు సంతోషించితిని ప్రైవేటుగానెను. “మీ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యమును సంతోషించితిని. మీ నిర్దాంతమేమి?” అని ప్రైవేటుగా మా నాయకునిడిగెను. “మీ ప్రభుత్వమునకు జాతిమత ప్రాధాన్యమే దియును లేదు ఇది యిటీవల నే ప్రారంభించుచున్నాను. దీనియన్ని మతములవారుకూడ కలరు. చట్టసమృద్ధియును పద్ధతులను దేశాభివృద్ధిని కలిగించుటయు మా ఆశయము. ద్వైత పరిపాలనమును వింటే దుష్టముగ వలెను. భారత ప్రభుత్వమునకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే యొప్పగింపగల మిషనువారు ప్రతిఫల పార్లమెంటువారికి సలహా య్యవలెను ప్రభుత్వమునందు ప్రజాపక్షాధిపత్యమును ప్రభుత్వాదుత్తరకాళ సభ్యులను భిన్నాభిప్రాయములు కలిగివున్న మంత్రులేమియును చేయబాలకంప పోవుచున్నారు” అని మా నాయకుడు. తెలుపుచుగాక సంప్రదింపకలేమిని కోప్పనిదవ్వకమునుగూడ తెలిపెను. “వ్యవస్థాపకాలనము నమలు గాక ప్రభుత్వాల కిచ్చుమలను నేను గ్రహించియుంటిని.” అని ప్రైవేటుగానిది.

“ప్రభుత్వ సేవకర్తలను నడుగల రెండు ఏళ్ళ భాగములోను ఆనగా నేనలాను నాకార్యమునందు భారతీయులనే నియమించుటగూర్చి ఆలోచించలేనని” ప్రభుత్వము ఉపనాయకుడు శ్రీ. కే. బొడగూరు తెలిపిరి ఈ విషయముగూర్చి క్రొద్దగా నాలోచించెదమని ప్రైవేటు సప్రకము వారినిది.

“మీ సంఘమునకు సహాయముగా నుండుటక కాస పథ లచే నెన్నుకొనెదమని సంభుతులపట్ల మీ భావము లనుండెను.” అని నేను (బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలగువారు) “మీ నాయకుని అనుమతితో సర్ ప్రైవేటుగానినడిగితిని. దీనినిగూర్చి నేనిదివరకే నా ఆభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలిపియున్నాను. వారును మీ మునుకలసి నున్నందులకు ప్రభుత్వములలోను కలసి నివేదికలను వ్రాయుచున్నాను. ఏకపక్షమున వానిని సమర్పించుటలోను ఎట్టి అగమ్యధిక్య భేదమునుండదు.

భారతీయవ్యవస్థను గ్రహించుటకు అధికమును నవ తాళమును కలుగజేయుటలను. అని అప్పుడు శ్రీయుత భట్టిప్రో

శ్రీ వైలరహాలో యునైటెడ్ ఎమెయ్యర్సు ఆంధ్ర జంఖానావారి యాజమాన్యముక్రింద సారంగధర

శుక్రవారం 9-2-23

ప్రవక్తము

రాత్రి 9-30 గంట

రాజరాజ వరేంద్రుడు:—మ. రా. శ్రీ. టి. రామచంద్రాచారి వి. ఎ. వి. యల్, బల్లారి.

సారంగధర:—మ. రా. శ్రీ. కలీదాసు రామచంద్రాచారి

ముబ్బి:—మ. రా. శ్రీ. బై. గోపాలరావు

చింత్రంగి:—మ. రా. శ్రీ. సానం వరసేంద్రారావుగారు

రత్నంగి:—మ. రా. శ్రీ. పాపయ్య పిళ్ళారావుగారు

రేల్వే వివరం:—ర. 4, 8, 2, 1, నేల 0.80.

1, 2, 3 కరగతుల టిక్కెట్లు, మ. రా. శ్రీ. కాశీ శ కరరావు పంతులుగారు, క్రొత్తపేట, బెజవాడకు (బ్రాసి

మార్చి 7 లేదా నుండి రిజిస్ట్రేషన్ సమయము.

వ.రా:—దీనివలన ఎప్పుడు ఆనాడును ఆంధ్రవాడుక గంగాభివృద్ధికి వినియోగించబడును.

బెజవాడ

4-2-23

గూడూరు లక్ష్మణరావు

గౌ. కార్యదర్శి

లు మార్కెట్ కార్యదర్శి. నేనావిషయముల చాలాక్రొద్దగా నాలోచించి: అని సర్ ప్రైవేటుగానెది. అప్పుడు జరిగినవంతయు సింక్రేట్ ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షముల మధ్య స్వాతంత్ర్యమును రొంక జేరిలు కావచ్చునని గొరి రని తెలుపుచు ప్రజలను మోసగించుచు యుండు అంగవలన ప్రభుత్వమునకును ప్రైవేటు సంఘమునకును గూడ విషవత్తి చే కూరుకు. కావున యీనా లేఖకు చదివిన పిమ్మట ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షములకును ప్రైవేటు సంఘమునకును జరిగిన సంభాషణను గూర్చి ప్రజలే నిజప్రతినిధి యూహించుకొనుట మనము మొదట ప్రైవేటు సంఘమువారి కడకు పోయి ప్రభుత్వ రాజ్యమును కోరవలెను. వారు దానికంగీకరింపనివో అప్పుడు ఆసహాయవ్యయముగూర్చి ఆలోచింపగలరు అనియే నా ఆభిప్రాయము” అని శ్రీయుత బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలగువారు నేను చూచు వ్రాసిరి

“అయితే బోలు” అని ప్రమాద మొనర్చుచు 10 మంది చాలానుండి లండనుకు వచ్చిరి.

“Bynin” Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు ఇది దేహమున కర్మలక్షణములలో కత్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అక్షర్లము ఆకలి లేదు, చే బాధపడు వారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణకత్తిని పెంపొందించును

బైన ఆమరా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలసివచ్చును. 3486

పిండ్లను నేరేక్షించుటలో అన్ని ముఖ్యమైన ఉపకరణములందును నుండు అమ్మనాని కడకు గొర్రెనాను.

Allen & Hanbury Ltd. LONDON

Special Representatives for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

మదరాసే వార్తలు

పచ్చయ్యప్ప కాలేజీలో తమిళ యువస్వాస పోటీ 2-2-24 తేదీ మధ్యాహ్నము జరిగెను. క్రియకులు మధానంద భారతి, చా. వరదరాజులనాయకుడు, గోవిందరాజు మొదలయగువారు పోటీభరితులను శీర్షానింతులకు నియమింపబడిరి.

“దేశభాషామూలకవిద్య”నుగూర్చి యువస్వాస పోటీ జరిగెను. 12 గురు పోటీవాడు ఉపస్వాసము లొసగిరి. కా లేక విద్యార్థి యగు శరమానంద మొదలయగువరకు మొదటి బహుమాన మొసగబడెను.

ముత్యాలపేటలో బాలదొంగలు కొద్దివారముక్రిందట ముత్యాలపేటలో కొందరు బాలదొంగలు ధనవంతుల బాలలతో నాటలాడుచు బహు చతుశ్చరముగా వారియొద్దలినుండు యాభగముల దొంగిలించు కొని పోయి కొందరినంద తనభాదెట్టిరి. గత శనివారము దిరిలో నలుగురు బాలలకు పోలీసువాడు కనిపెట్టి ఆరెక్కుచేసిరి. వీరందరూ 6 నుండి 9 యేండ్లలోపు వయసు గలవాడు. బార్లిలపుడు లో నొక కమసాలివాని కద్ద కొంత దొంగిలించబడిన ధనము వాలినవారికి దొరికెను. విచారణ జరుగుచున్నది.

జిమ్మలమడుగు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము 11-2-23 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీయుత జి. వెంకట్రాజ శర్మగారి గృహమునంద సమావేశమగును జమ్మలమడుగు తాలూకా ప్రజలందరూ పర్యవేక్షకములకొరకు సహాయకార్యదర్శియగు వెల్లూరామప్పకృష్ణారావుగారికి సాధ్యమగు సంత ర్వరగా దరఖాస్తుచేసి తెప్పించుకొని ఆంధ్రు తమ సంతకములచేసి 4 ఆకాల సంతర్వర గుండు చెల్లించి పథ్యలుగా చేర ప్రార్థితులు పథ్యలందరూ పథ్యలు కాదలచువాడు ప్రైవేటు సేవమున మాజరు కావ్రాధితులు అని శ్రీయుత మలహరి రావు (పక్షిలు జమ్మలమడుగు) గారు ప్రకటించుచున్నారు

రాకనోకలు:—ప్రాసేరు జనపాధపకాక్షగాకు ముదాగు విశ్వవిద్యాలయముచే నావ్యసించబడగా, కలకత్తా నుండి నేటియురయము ముదానువచ్చిరి. నేటిసాయంత్రము తనప్రథమోపస్వాస మొసగెదరు.

జి. బి. టి. కంగాచా గౌ. వి. రామచానుకంతులు గార్లు ఆదివార ముదయము వచ్చిరి.

తెల్పుల కర్నలు ఆర్. హంబుగారు నేటి యుదయము వచ్చిరి.

ఆదివారము రాత్రి మద్రాసువిడిచి కె. టి. పాల్ గారు హుబ్లయి, పర్లాకిమిడి రాజాగారు పూనా, కె. ఎం. హూబుగారు సామల్కోట, కర్నలు రస్సెలగారు ఉదకమండలం కల్గిరి.

శనివారం రాత్రి మద్రాసు విడిచి కల్లికోటరాజాగారు కల్లికోట, పి. సి. ఎరిరాజులు నాయకుగారు గుంటూరు, టి. అప్పిదుగారు నాల్గేరు, ఎస్. మోన్ స్టేబురుగారు ఏలూరు, కె. ఎం. జ్వెరు నేరేక్షించుచు కర్నలుకు వచ్చిరి.

1876 టెనూయిలులు ప్రాతివేర్లెన్న 12000000 పానులు నిలువగల నగలను పెదకట్టు కర్నలునుండి వికల్గ ర్మమాకు కొందరు బుచ్చులుగెరిరి.

కనులాపురం పాస్తు కడపజిల్లా

9. గ్రామీణులలో ఆంధ్రమృగజాళ్ల ఆసి జీవహింస
 చేయడమున్ను వృధాగా రు 400, 500 వందల రూపాయలవలన
 ఖర్చు పెట్టడమున్ను ఆసి, శ్రీరామస్వామలవారికి యుగా
 రోజున పుక్కుపడమున్ను వీరబ్రహ్మలన్ను ముసలివారికిన్న

అన్నయ్య పెట్టెదమున్ను బియ్యముగాక రు 14-10-8ల ఖర్చులో జరిగించినాము.

10. యితరులనుండు వున్న యిండ్లలో దొంగతనములు, యీ గ్రామంపాలంలోనే దారిద్ర్యపుడులు, గొర్రెల దొంగతనములు, కంకులు, ఆముదపుకాయ వగైరా దొంగతనములు సాధ్యమయినవరకు ఆపినాము. యింకను వున్న యేమాత్రము దొంగతనమును అందరూన్నూ ఆపుతయత్నముచేయకొరతము.

11. గ్రామములో సాధ్యమయినంతవరకు సివిల్, క్రిమి నల్ కేసులులేకుండా గత ఫస్ట్ లో చేసినాముగాని యీఫస లీలో యీ రిపార్టు 15 ఫ్యూరలో వ్రాసిన కారణములనుబట్టి సాహుకార్లు వారివారి యిష్టప్రకారం పూర్వముమోస్తరుగా బాకీలనురాబట్టుకొనుటకు వీలులేదని రయతులకు పంచాయతీ వారియందువున్న విశ్వాసమును పొగొట్టి తనకునతన తెలియజేసి భయమును కలిగించుటకుగాను బీద బాకీవార్లమీద నిష్కారణ ముగా దావాలుచేసి, యితరబాకీదార్లమీద అట్లాకీదావాలుచేసి నష్టముల పాలుచేతుమని తెదరించుచున్నారు. సాహుకార్లు సొమ్మును ఎగజేయము, కొంకెము వీలుఅయినపుడు యిస్తాము అనిచెప్పుకొను సాధులయినరయతులకు కావలెనని ఆనర్థములను కలిగించుచున్నారు. యిందుకు నూరు శ్రీ భగవత్సహాయమున్ను సర్కారువారు, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలవారి సహాయమున్ను వారికితోడ్పడలెననేకాని పంచాయతీవారు యేమిన్ని, చేయ లేకుగనుక వయనం తెలుపుకొనుచున్నాము.

12. విడిపాలంలోని కట్టె, కంప విషయం:— విడి పాలంలోని కట్టెలను, కంపను యితర గ్రామములు తీసుకొని పొయ్యెడువాడుకను బొత్తుగాచూర్చినాము. గ్రామంలోకాలసిన రైతులు కాబట్టినవట్టుకు వక ప్రదేశంలో కొట్టుకొననట్లున్నూ యింకొక ప్రదేశంలోని చెట్లను పెంచుకొననట్లున్నూ యేర్పాలు చేసినాము.

13. అనాధీనం భూములలోని తెల్లతున్ను వగైరా చెట్లను మేకలకొరకుకలలు నరకమండా యేర్పాలుచేసినాము.

14. పైనవుదహరించిన యేర్పాలులవలన (1) యీ గ్రామంమీద అతిలాభమును దినుచు వారివారియిష్టప్రకారం వ్యాపారముచేయుచూవచ్చిన సాహుకార్లకన్నూ, (2) బీదలకు గింజలను యిప్పించినాగు డెండల తీసుకొడమేకమండా మెహ మునులక్రింద యెడవులను తీసుకొనవారికిన్ని, (3) గ్రామరైతు లలో పొరబాటున భిన్నాభిప్రాయముగలిగినపుడు స్వాయము ఎవరియందువుంటే వారికి సహాయముచేసి తగవులను మాన్పుటకు గురులు ఇంక కొంచెముతగవులను బలపరచి తాము అట్టియి ఆకాసరులువ్రాసి అందువలన వచ్చేదురుమాననావలన జీవించు వారికిన్ని (4) దొంగతనములుచేసి జీవించువారికిన్ని, చేయించి లాభములను పొందువారికిన్ని, (5) దొంగసారాయినికాచిజీవించు వారికిన్ని, వదరు సారాయిని త్రొగువారికిన్ని (6) జాల్మి గా వ్యవహారములుచేసి చూయుచువునెవారికిన్ని, దొంగతనము గా తమపశువులను యితరులపండుచేలలో మేపుకొనువారికిన్ని- యింతయే! స్వలాభముకొరకు యితరులకు ఆక్రమములుచేయు, చేయించు ప్రతివారికిన్ని కష్టనష్టములు సంభవించినవి.

15. సివిల్ ఎంతవరకు కష్టములు సంభవించినవో గ్రామం లోయితరులకు అంతలాభము కలిగిందే. మొ తమమీద యిందుతో జత పరచిన తీర్పుదాఖలా యీ గ్రామం 1072 జూలైలో ముహూరు 100కి యిందరికి ప్రతికూలము నన్న 90 మందికి అనుకూలమున్నూ తలు ప్పించినది. అయితే యీ 2000 తేలిగ్గవారున్నూ వ్యవ హారములు బాగాతేలిగ్గవారున్నూ, కొందరు సాహుకార్లున్నూ, కొందరు మాటనాగినవారున్నూ, కొందరు వానిని అనుసరించు కొని వుండువారుగా వున్నారు. ఇట్టివరికియుండే కొందరు సాహుకార్లు పంచాయతీదార్ల యొకమర్పుడు కరిచనలెనని ప్రయత్నించితే మదరుకేరు, తిచ్చాత ప్రెసిడెంటుగావుండే సనని శేషయ్యగారిని సంపించలెనని కుట్రచేసే అదిబహిరంగ మయి యర్జును నిఘామైనది. యిటువంటి వనయనాలో పూర్వము పంచాయతీదారుగా వున్న వక దొంగనుబిడి యిష్ట ప్రకారము వక ఆక్రమవిషయములో పంచాయతీదారు, ననుచు కొనని కారణమునుబట్టి ఆదొంగనుబిడికి అతికోపవచ్చి పంచా యతని రూపుమాపుటకు ప్రయత్నించెననారు. యీసందర్భములో పై 2000 వారిపక్షము చేరుకొని గ్రామరాజకొట్టులో తాను మునుపు పంచాయతీదారుగా వున్న మాత్రము న భాగం వున్నదనిన్ని, అది తానువున్నప్పుడు వున్నపంచాయతీదార్ల సొంతమనిన్ని, దానిలోని ఛాన్సర్లవగై రాలను తీసుకొంటున్న తనభాగంలాభం తనకు యివ్వమని తీకగరు చేసినాడు. యితర పంచాయతీదార్లు ఆ ఆంగడిలో పంచాయతీదార్లకు హక్కులేదనిన్ని, గ్రామముల అందరికిన్ని, తమకున్న హక్కులహక్కునిన్ని, యీ ఆంగడి బూడిదాభిమును గ్రామముల అందరికిన్ని వుపయోగించే వనికి వినియోగించు అభిప్రాయముతో చెట్టుబడినదనిన్ని, యిప్పుడు గ్రామమును అవిశ్రయతులు కష్టపడుతారని చెప్పినారు. ఇంతట జాల్మిగా గ్రామరాని ఆంగడికి సాహుకార్లు వగైరా సహాయముతో మరెవ్వరూకూడ తే 18-5-27 తి ఉదయ

నేస్టీ రేజర్లన్నిటిలోను, పదునుపెట్టుటకు మెసీను తోకూడ అందులో అమర్చబడినది,
“వేలెట్ ఆటో స్ట్రాప్ ఒక్కటియే.”

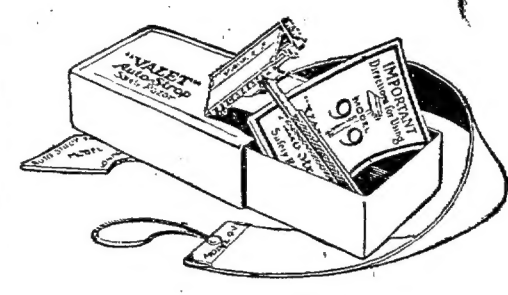
“VALET”
Auto Straps
Safety Razor

(1)

వర్తకులందరి యొద్దను దొరుకును.

నెం. 99 సెట్, రేజర్, బ్లేడు, స్ట్రాప్.
మొదలగు ముఖ్యమైన పరికరము లన్నిటిని
గల్గియుండును.

రు. 2-12-0
4093

మున చేసినాడు. తరువాత పంచాయతీవారు సదరుకొట్టును శ్రీ గ్రామమునపలగారి స్వాధీనము చేసి శ్రీ కందుకూరు డె ప్లాట్ల మీజిప్రీటువారికి అర్పిపెట్టుకున్నారు. కందుకూరికి పంచాయతీవారు వెల్లినపుడు శ్రీ సుందీబయినప్పెక్కరు వా రిని పిలుచుకొనివచ్చి గ్రామములకు తెదరించి తనకు హక్కు వున్నదని వ్రాయించుకొన్న కాగితముమీద నిషానిలు చేవ్రాలు చేయించుకొన్నారు. అంతట శ్రీ సబ్బయినప్పెక్కరుగారు గ్రామ మేజిప్రీటుగారికి శ్రీ డిప్లొమాటిక తర్జుమావారి ఉత్తర్వుప్రకారం పంచాయతీ ఆంగడినిసరించి అల్లర్లు జరిగినయెడల రిపార్టును పంపమని వ్రాసినారు. యింతలో గ్రామములు తమరాకీ ఆంగ డికి పంచాయతీదార్లలో పూర్వము ఒకరుగావుండెనవారు త త్తమవేయటకు హక్కులేదనే మొదలయిన సంగతులతో అర్పి యిచ్చినారు. అంతట గ్రామములతో రాజీమాటలు మాట్లాడు తూ జంగంకెడిపాలెం కాపురములు వుద్దెట్టి మర్పులయ్యి యిర గని నరసింహయ్య అను దొంగపనుషులను పిలువించుకొని గ్రామములు అతనిధాటికి ఓర్వలేక తమభాగమును వదలుకొని వదరు ఆంగడిలోనిభాగమును పంచాయతీదార్ల నే పంచుకొమని చెప్పినారు. సదరు దొంగపనుషులు యీ ముషియొక్క దొర్ల న్యమవలన పంచాయతీకి పూర్వము యీ గ్రామములో జరుగు చున్నట్లు యికమీదనున్నూ ఆక్రమములు బాసి అవుతవనితమకు గ్యాయముగా యిష్టములేకహయినను అతనిభాగం లాభం తెక్కచేసి పంచియిచ్చినారు. యీ విషయములో దొర్లన్యమే గలిచినందువలన నోటికిఅడ్డములేకుండా తానున్నూ తనసహాయు లున్నూ పోనిచ్చుచున్నారు. గత మూడుసంతర్సములలో చేసిన పనులు యీ మోస్తరుగా పరిగించినవి. ఎవరికైనను స్వలా భాభిలాష యెంత దుష్కర్మములనైనను చేయించును గదా! యిందుకు మా అనుభవమే దృష్టాంతము. అయినను పంచాయ తీని తీకగర్ల రాహిత్యమునకు యేర్పాలుచేసికొని సదరు పంచా యతీదార్ల కొద్దుకుపోవు గౌరవలోపమని యెంచి యితరుల దొర్లన్యములకు తత్కాలములో వొప్పుకొని దైవానుగ్రహము వలనను గ్రామములలో మెజారట్టి దొర్లన్యగుణమువలనను పంచా యతీదార్ల పట్టుదల వోపికవలనను సదరుఆంగడి పంచాయతీ దార్లన్యంతమనినను మామూలుపదతులకు లోపములేకుండా సా ధ్యమైసంకేవరకు జరుపుచున్నాము.

(16) యారిపోర్టులో నమూదుచేయబడిన మంచివిషయ ములను సెరవేర్చుటయందు దాదాపు అందరు గ్రామములున్నూ సర్వవిధములను పంచాయతీవారియందు విశ్వాసం వుంచి వారి తో యేకీభవించి, తోడుపడినందులకు సదరు యావన్యండికి పంచాయతీవారు కృతజ్ఞులయివున్నారు. యింకను జరుగుసంవత్స రములలో చేయబోవువాటియందు అతిబాగ్రతగా అందరము వుంటేనే కాని మనగ్రామము బాగుపడదు. కలహములు సర్వ వాశనకరములు. గనుక గ్రామముయావత్తున్నూ యెట్లు బాగు పడునో అనిభయం యావన్యంబ అవలంబించి అందుకు తగు

సహాయమును ఒకేపూనికతో చేయుదురని నమ్మి విజ్ఞాపన చేయుచున్నాము.

పి. శేషయ్య అధ్యక్షుడు
మార్కెసి నాగయ్య సెక్రటరీ
పల్లవోకు కొండయ్య నిషాని
యీనిషాని పూలూరు చెంచయ్య
యాచారపు పాపనువ్రాలు
యీనిషాని పల్లాల కాటంకెడి
పంచాయతీదార్లు.

ప్రకటన
“అమూల్యమైన తరణము.” “మెచ్చదగిన విషయము.”
కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి
దేవస్థాన జీర్ణోద్ధారణ లాటరీ
మద్రాసు గవర్నమెంటువారి యెరుకతో ఏర్పాటు చేయబడి సడపబడుచున్నది
ఒక్కొక్క టికెట్టుపైల ఒకరూపాయ మూత్రమే
లాటరీ తారీఖు, 1928 ఏప్రిలు 5వ తేది
ఒకలక్ష యూరై పేల ఒక్కొక్క రూపాయ టికెట్టుకు, రు 28,000 లు రిజిర్ బహుమతులుగా ఇవ్వబడును. బహుమ తుల వివరము.
పై శ్రీ కులములోని ప్రవాసము, వృద్ధులు యౌవకులు, ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కుంభకోణంలో జీర్ణించి యున్న శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానమును పునరుద్ధారణ చేయుటకు సహాయకు చేయుట తమకు విధాయకమని తెలిచి, తమకే క్రికి తగిన విధమున సహాయపడి, అప్పువారి కరుణకు పాత్రులగుదురని మేము మరెవరి మీ వినియ్యము.
తమకు యుక్తమని తోచినన్ని క్రికికలిగిన టికెట్టుల కొని, యీ ఘనోద్యమమును కొనసాగిస్తగ రని సదరులను కొరుచున్నాము.

నమ్మకమైన ఏజెంట్లు కావలెను. మాలో ముఖ్యులవలన సిఫార్సు చేయబడినవారు ఏజెంట్లుగ నియమింపబడుదురు. ఇట్టి ఏజెంట్లుకు నూటికి 8 వంతున, అనగా ఒక్కొక్క టికెట్టు పుస్తకమునకు రు 2-0-0 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.
ఇంకా విశేషమును తెలియగోరువారు కుంభకోణం, పెద్దపేడి, రంగవిలాసములోనుండు కార్యదర్శి, రాజశ్రీ వి. వి. వెంకటేశంపెట్టిగారికి రిప్లయికార్డులో వ్రాయవచ్చును.

లిగెత్ అడ్వైజరు—రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయణ
4518 సెల్టిగారు
ఎల్. ఎల్. సి. బాల్కెర్రు, నేలము.

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

మార్చి 2:— దినదినమునకు ఎంతలు తీవ్రముగ విస్తృత భింబి గాయముననువి. మిదుమిక్కిలి రాత్రులందు చలి ఎక్కువై ప్రాణహానికల నలవడించుచున్నది. మండలమున దేదోకొన్ని చోట్ల తప్ప తక్కిన స్థలములందు బావులలో వ్యవసాయమునకు చాలినంత నీరు దొరకకున్నది. ఇంకొకటి రోజులలో పానీయజలము నకుగూడ తరచు నూచన లభింపదుచున్నది.

మండలముందు సరాసరి ఆన్ని ప్రాంతములందును పైరులు పరిగపండిలేదు. నూటికితొంబది తొమ్మిదిమంది వ్యవసాయము చేసేవారుజనులు గల ఈమండలమున పైరులు పాతికపాలు గూడ పండికుండబోవుటకు కారణము “జలాధార” రహితమని చెప్పకతప్పదు. కాననభివృద్ధి లీవయమున గమనించి లీదల నుడకపరచ బ్రతుకొనెదర గాతయని విన్నవించుచున్నాము.

“జస్తిను” జన్మదినోత్సవము

గత బుధవారమునాడు స్థానిక బ్రాహ్మణేతర యువజన సంఘమువారు శ్రీయుతులు పి. మనుస్వామిచెట్టిగారి యాజమాన్యమున “జస్తిను” జన్మదినమహోత్సవము గావించిరి. శ్రీ యుతులు రామకృష్ణరాజగారు జకార్తనం నాయుడుగారు ముగ్గురు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి.

చిత్తూరు పల్లి వార్తలు

ప్రమాదము

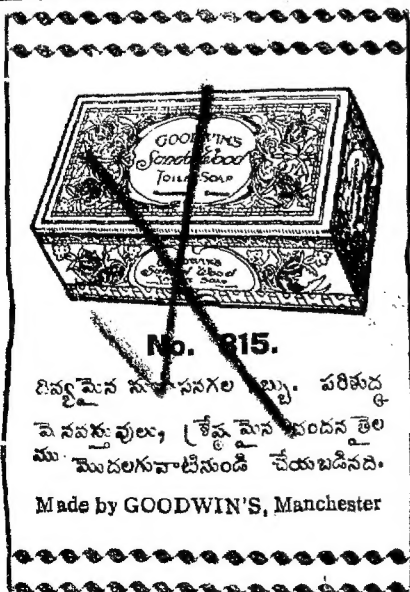
తే 28-2-28 దీ ఉదయం నుమారు 7 గంటలకు చిత్తూరు పల్లి లోంకేలువద్ద ఒక ప్రమాదము జరిగెను. ఒక బ్రాహ్మణులకుంటుంబును పెండ్లి కార్యమునవి త్రము పోవుచుండగా గేటు వద్దబండినిలిపి బండివాడు చీటినివి త్రమువెళ్ళు బండలోవున్న యజమానుడుకూడా వెళ్ళెను. యంతలోబండిలో ను చిరి పంక త్వరములు బాలుడు మొత్తములపైకివచ్చి కూర్చోని యెడ్డు మీదనుచేయిచేసెను. పాపము యెడ్డులెవరి ఆకుగవాడు క్రింద పడెను. కుర్రవానినడుముపైనుంచి బండిపారిపోయెను. తల్లితండ్రులు యెడ్డుమీదుండగా యంతలో ఒక మోటారుబస్సు వచ్చెను. లోంకేలువారి సహాయమునలను వెంటనే ఆకురవాడిని ఆసుపత్రికి గొంపోవబడెను. లోకము లేకపోయెను. ఆ నుకత్రినదనేవరిపోయెను. తల్లితండ్రులకోకముచెప్పమేరలేదు.

(ఒక విలేఖకుడు.)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

2113

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, ప్రలాభము, అంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రము, ధూత్యము, యంత్రములు, చీట్లు, పేక తమాషాలు, విశేషవిద్యలు మునుష్యుని మాయముచేయుట, మామడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో సమాధియుగం, శరీరము లేని కలచేత మాట్లాడించుట, కులిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లన్నివి. దీనిచే మోక చేయగలరు. నెల రూ. 4 Mesmerised Talisman సంకీర్ణానిధిరించిన విశ్వరూపు ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతము నిచ్చునని చెబుతారు. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మంత్రి ముగ్గు పొందినది. 688 1-కి రూ. 1-కి, 12-కి రూ. 3 పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

No. 815.

దివ్యమైన నూనెగల బిల్బు. పరిశుద్ధమైనవస్తువులు, శ్రేష్ఠమైన ఖండ్లనైలుము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,

P. O. BOX 237

343 5

MADRAS

4802

బిడ్డల జన్మహక్కుని, మీకు మీ తల్లులకు, ప్రతిఒక్కరికీ తెలియును. మీ అంగడివానియొద్ద నీసా 1 కి రూ 1/- వెలకు దొరకును లేక

LEVISCO INDIA Co.,

Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలనులభము! (పాపములన్నియు ప్రత్యేకము) సుమధికము!

శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, వ్యాధ్యములు, శీరస్సు, ప్రేక్ష, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవ్యలను బోగొట్టి దేహమును మృదు ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనోవ్యలను వెంటనేమృత్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినాచిన నిజము తెలియగలదు.

ఓరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?

ఆలాగయిన కామకౌస్తభమును

చదువుము

ఉచితముగా పోస్టులోకే నేతంపబడును.

అంతక నిగమా ఫార్మసీ

26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

ఎప్పుడును మేలైన సరకునేకొనుడు

కడచిన 10 సం॥

గమలనుండి ప్రజల

మెప్పునుబడసిన ఇం

నులో తెలుపబడి

నట్టి దారపుసంయ

లను, నలును కొను

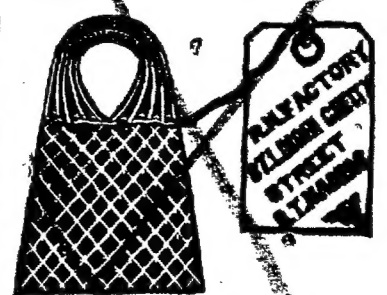
కు. మిక్కిలి నా

స్వామైన, గట్టిదార

ములతో అల్లబడినవి. వర్తకులకు ప్రత్యేకధరలు గలవి. వివి

ములకు ఈ తగువవిలాసమునకు ఆంగ్ల భాషలో బ్రాయ్లెనెను.

ఆర్. ఎన్. పార్సక్లర్, 87, లింగి శెట్టిపేటి, మదరాసు.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జనన కాల ఘడియలు లేక ఘంట్లలుగాని ఉత్తరము ప్రాయశాలముగాని మాకుపంపినచో జాతకునియొక్క రూపము, వృత్తి, వయస్సు, భూమి, విద్య, సంకాపము, శత్రుత్వము, ఆయుర్ధాంశము, ఉద్యోగము, జీవనము, మొదలుగాగల 28 విషయములను వాని రూ. 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యూరెన్సు రీడింగుతో ఒక సం॥ రు. 1-4-0. ఆకల్ల వెంటకాస్త్రీ,

గోపాలపురం. కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

చెన్నై బజారు ధరలు

1928 సం॥ మార్చి నెల 5-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముజస్తాలు

కనుమ తెనాలిని	,,	క 42 కంబ	రూ 18 80	14 80
నల్లారిని	,,	డిబ్	,,	14 00 16 00
ధిల్లి	,,	డిబ్	,,	14 00 16 00
రాగులు	ర. 164	బస్తా 1-8	,,	11 80 12 00
శవ్వలు	,,	,,	20 00	22 00

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205	,,	12 00	15 00
నెనగలు	,,	డిబ్	,, 12 80 18 80
తెనలు	,,	డిబ్	,, 15 00 16 00
వినుములు	,,	డిబ్	,, 15 00 18 00
ఉజులు	,,	ర 195	,, 11 80 12 00

3. నూనెపస్త్రపులు

నవ్వునూనె కా 1-8	,,	150 00	155 00
నెయ్యి కా 1-8	,,	14 00	21 00
వినుకా నెనగనెనక కా 1-8	,,	50 00	52 00
చేరితో కొట్టిన	,,	,,	48 00 46 00
కనునెనగనూనెగానెన కా 1-8 ర 112-0	,,	వినుకా నూనె 108	
అనుదము కా 1-8	,,	101 00	104 00

4. చిల్లరపస్త్రపులు

నాచకగుత్త కా 1-8	,,	81 00	82 00
కూరకగుత్త	,,	44 00	47 00
విరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8	,,	98 00	105 00
దనియాల	,,	కా 1-8	98 00 105 00
గుంటూరుపాచకట్టు నీలిమందు నూనె 1-8	,,	రూ 40,45	
కాళహస్తీపాచకట్టు	,,	,,	50,55
కెల్లము కా 1-8	,,	రూ 28 00	50 00
అన్నాచక్కర బస్తా 1-8	,,	28 10	28 50
శింకకండు కా 1-8	,,	28 00	60 00

5. ఇనుము

కట్టకం కా 1-8	,,	29 00	88 00
చదరం	,,	24 00	81 00
కత్తండు	,,	24 00	81 00

6. నూలు

నెం 20 కెన్ని సింహం యాడి	,,	రూ 7 60	
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	4 12 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 20	
నెం 20 1/2 కెట్టిట్టిలు	,,	6 12 0	
నెం 40 బామ్మర 10 సా	,,	10 20	
నెం 44 సాంబో	,,	5 20	
నెం 4 కెన్ని నుడి	,,	4 00	

7. దూది

కొంబాకెట్టు కాడక 1-8	,,	రూ 865 00	
----------------------	----	-----------	--

8. లోహములు

నెం 100 కుంబ 1-8	,,	రూ 60 12 0	రూ 61 00
బంగారు కుంబ 1-8	,,	21 00	21 00
నవరము 1-8	,,	18 80	
ఇత్తడి కా 1-8	,,	286 00	288 00
రాక కా 1-8	,,	278 00	275 00

9. రంగులు

అలిగేలు స్వీట్లరూండు అలిజరండ్ సింహం

20 డిగ్రీలు కిపా 1-8 రూ 60 00

,,	నీలిరక 1 రక	1 12 0	
,,	14 రకులు	1 11 6	
,,	28 రకులు	1 11 0	
,,	56 రకులు	1 10 6	
,,	1 అందర	1 10 0	
,,	కూటు పొక్కుస్కాట్ తెడ అడగా (బర్నికెడ్)	8 8 0	
,,	కాగ్ 8 8	1 0 6	
,,	శదర 4 8	1 2 0	

